

Spis Gazeł

i Czasopism
Rzeczypospolitej Polskiej

1921

Zatwierdzone przez
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
i kaucjonowane

Biuro Ogłoszeń
Teofil Pietraszek

Warszawa, Marszałkowska 115

Telefon nr. 509-73

Bank Związku Spółek Zarobkowych

Instytucja Centralna w Poznaniu,
pl. Wolności 15.

**Kapitały zakładowy i rezerwowy
mk. 280.000.000.—**

.. (W toku jest znaczne podwyższenie kapitałów.)

Oddziały Banku:

- I. Pięć oddziałów miejskich w Poznaniu.
- II. Oddziały w Polsce:
 1. w Warszawie, ul. Jasna 1.
 2. w Łodzi, ul. Piotrkowska 72.
 3. w Krakowie, Rynek Główny 19.
 4. w Lublinie, Krakowskie Przedmieście 64.
 5. w Piotrkowie, Plac Kościuszki.
 6. w Radomiu, Gmach H. Tow. Wzaj. Kred.
 7. w Kielcach, ul. Kolejowa 33.
 8. w Toruniu, ul. Żeglarska 26.
 9. w Bydgoszczy, ul. Gdańska 158.
 10. w Grudziądzu, ul. Kwidzyńska 11-12.
 11. w Zbąszyniu, ul. Kolejowa 44.
 12. w Sosnowcu, Oddział wkrótce będzie otwarty.
- III. Oddział w Gdańsku, Holzmarkt 18
- IV. Oddziały zagranicą:
 1. w New Yorku, Union Bank of the Co-operative Societies Bank Związku Spółek Zarobkowych New-York Agency 67 Wall Street New-York City.
 2. w Paryżu, Oddział wkrótce będzie otwarty.

Załatwianie wszelkich czynności bankowych ze szczególnem
.: uwzględnieniem **finansowania przedsiębiorstw.** .:
Bank Związku do dnia 1 kwietnia 1921 wziął udział w **sfinansowaniu 73 przedsiębiorstw** z następujących działów gospodarki narodowej: przemysłu metalowego 8 przedsiębiorstw, chemicznego 9, włókienniczego 5, papierniczo-graficznego 6, mineralnego 3, spożywczego 6, drzewnego 3, górniczego 2, elektrycznego 2, przedsiębiorstw handlowych 12, instytucji bankowych 5 i różnych 12. — — — — —

Spis Gazeł

i czasopism

Rzeczypospolitej Polskiej

1921

Biblioteka Jagiellońska

1002446841

Zatwierdzone przez

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

i kaucjonowane

Biuro Ogłoszeń

Teofil Pietraszek

Warszawa, Marszałkowska 115

Telefon nr. 509-73

Reprezentacja na Poznań:

ulica Rycerska nr. 8 i filje:

Poznań
27 Grudnia 18

Bydgoszcz
Dworcowa 18

Bytom
Pocztowa 2

Do wszystkich pism

wszelkie

ogłoszenia

załatwia

Solidnie — Szybko — Tanio

Zatwierdzone przez

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

i kaucjonowane

Biuro Ogłoszeń
Teofil Pietraszek

WARSZAWA, Marszałkowska 115

Telefon No. 509—73

95217

II 1921

MF 11878

1209.000. 27/28

Do czego zmierzamy?

Spis Gazet i Czasopism na Ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej ma stanowić podręcznik dla kupców, przemysłowców, dziennikarzy i inserentów. Pozatem jednakże ma dać pogląd na obecny stan prasy naszej tak politycznej, oświatowej i społecznej, jak i przede wszystkim zawodowej. Spisy będziemy wydawali — na wzór tego rodzaju spisów w innych krajach — corocznie. Każdy nowy spis będzie wykazywał rozwój polskiego piśmiennictwa periodycznego. W tym celu nie ograniczamy się na wymienieniu w Spisie tylko miejscowości, w których wychodzi gazeta polska, lecz podajemy wszystkie miasta ponad 3 000 mieszkańców, by wykazać, że zwłaszcza w Kongresówce i Małopolsce liczne mamy miejscowości bez gazety, i by zachęcić koła interesowane do organizowania dalszych warsztatów pracy oświatowej.

Niedomagania „Pierwszego Spisu” prosimy wybaczyć; zbyt liczne były przeszkody przy zbieraniu materiału, byśmy przedłożyć mogli rzecz doskonałą. To też tym wszystkim, którzy w zrozumieniu dążności naszych dopomogli nam do wydania Spisu, a osobiście Wydawnictwom, Władzom wojewódzkim i komunalnym, tudzież Bibliotekom Uniwersyteckim i poszczególnym Ministerstwom, za pomoc i poparcie, uprzejmie składamy podziękowanie.

Teofil Pietraszek.

Ceny ogłoszeń podane w Spisie
obowiązują w maju 1921 roku

Spis rzeczy.

Do czego zmierzamy?	3
Cele i środki publikacji	5
Pisma polityczne, oświatowe i społeczne	
A. Polska Zachodnia	12
B. Polska Kongresowa	24
C. Małopolska	52
D. Górny Śląsk	70
E. Poza granicami Polski	72
Pisma zawodowe	
a) Lekarskie	24
b) Farmaceutyczne i chemiczne	74
c) Handlowe	74
d) Przemysłowe	76
e) Rolnicze	78
f) Rzemieślnicze	80
g) Urzędnicze	80
h) Związki zawodowe	82
i) Sportowe	84
Pisma obcojęzyczne	
a) Francuskie	86
b) Niemieckie	86
c) Rosyjskie	92
d) Rusińskie	92
e) Żydowskie	94
Ogłoszenia	97

Cele i środki publikacji.

Zkądże ma świat wiedzieć że masz
cośkolwiek do zaofiarowania, gdy ty
w odpowiedni sposób tego nie ogłosisz?

Vanderbilt.

ROZWÓJ OGŁOSZEŃ.

Rozgłosić, obwieścić — podać w pewnym celu doniesienie o czemś do ogólnej wiadomości i zwrócić na to coś lub na samego siebie uwagę, było i będzie zawsze dążeniem ambitnych jednostek. Nietylko jednakże jednostki w społeczeństwie ludzkim odczuwają tę potrzebę głośnego przypomnienia o swych przymiotach, swej sprawności i czynach, ale już wśród samej przyrody i świata zwierząt objawia się też sama skłonność rozgłaszania o sobie innym, co poniekąd drogę wskazuje ludzkiemu rozumowi. Kura ogłasza zniesienie jajka przez głośne gdakanie; pies radośnie szczeka, wypłoszywszy zwierzynę. Czyż to nie przykład także zwracania na siebie uwagi otoczenia?

Mamy dowody, że ludzie od niepamiętnych czasów „ogłaszali” i dając często upust wrodzonej człowiekowi miłości własnej, kazali sami — jak o tym świadczą ich pomniki w kamieniu i spiżu — rozgłaszać światu sławę swą i czyny.

Wychodziłoby to poza ramy tego zarysu, chcąc wykazać, jak to świat starożytny w sposób mniej lub więcej zręczny posługiwał się wszelkiego rodzaju środkami publikacyjnymi. Starzy Egipcjanie i Fenicjanie, a w szczególności Rzymianie i Grecy, umieli doskonale za pomocą różnych urządzeń, sygnałów, znaków i godeł oraz napisów obwieszczać swym ziomkom i zwracać powszechną ich uwagę na pewną sprawę, osobę lub przedmiot. Popioły Wezuwjusza zachowały nam do dziś w wykopaliskach Pompei skarby prastarej kultury łacińskiej, wśród których znajdują się tysiące bardzo ciekawych gliptografów i napisów z treścią ogłoszeń z owych zamierzchłych czasów. W Rzymie ogłaszano ważniejsze zdarzenia i rozporządzenia, które każdy Rzymianin powinien był wiedzieć, manuskryptami, w znacznej ilości ręcznie kopjowanymi przez wprawnych w tej sztuce niewolników. Ogłoszenia te sprzedawano publicznie oraz rozlepiano na Forum, jako tzw. „acta dziurna”.

Pozatem do obwieszczeń ustnych ustanawiali starożytni heroldów i wywoływaczy, którzy głośno wywoływali, względnie wykrzykiwali pożądane wiadomości. Stąd też powstał bezsprzecznie używany także i w polskim języku francuski wyraz *reclame*, pochodzący z łacińskiego: *reclamare*, t. z. „przekrzyczeć”, gdyż jak przypuszczać należy, wywoływacze ci starali się zwykle wśród publicznych targów i innych zgromadzeń siebie nawzajem przekrzyczeć.

Nic też dziwnego, że pod wyrazem „reklama”, pojmowano jeszcze przez długie czasy hałaśliwą i przesadną chwałbę, a często także nieuczciwe blagierstwo. W naszej już wszakże epoce, gdy prawodawstwo i uczciwość kupiecka uprzątnęły w znacznej mierze z ogłoszeń publicznych szalbiercze praktyki, wyraz ten zatracił swą niesławę pierwotną i dziś chyba nikt rozsądny nie utożsamia go z dawnym jego znaczeniem. Przeciwnie, reklama, odkąd weszła na nowe solidne tory, stała się poważnym, nieodzownym czynnikiem ekonomicznym i pozyskała sobie wszędzie pełne prawo obywatelstwa.

Reklama w dzisiejszym pojęciu, jest to czynność skierowana w celu zwrócenia czyjej uwagi na jaki przedmiot lub sprawę i wpojenia komuś o tychże przychylnego mniemania.

Nowy zwrot w rozpowszechnianiu i rozgłaszaniu wszelkich wiadomości, a tem samem i nowy okres w rozwoju reklamy, nastąpił dopiero z chwilą wynalezienia sztuki drukarskiej, oraz z powstaniem gazet. Kolebką gazet były Włochy, gdzie poczęto wydawać pierwsze w świecie pismo periodyczne, odbijane na prasie drukarskiej, zawierające przeróżne wiadomości, za których przeczytanie płacono *1 gazzetta*, t. j. drobną w owych czasach monetkę włoską — która to nazwa przeszła później na same czasopisma, utarła się w wielu językach i także w języku polskim.

ZNACZENIE INSERATÓW.

Z pomiędzy wszystkich znanych nam środków publikacyjnych, jak plakatów, prospektów i t. p. najbardziej rozpowszechnionym i niewątpliwie najskuteczniejszym jest ogłaszanie w czasopismach, zwane z łacińskiego *inseratem* lub też *anonsem*. Okoliczność, że prasa roznosi z niebywałą na ogół szybkością wiadomości w najodleglejsze nawet zakątki świata, jest doniosłym znaczeniem dla wszelkiego rodzaju przedłożeń popytu i podaży.

To też najpoważniejsze handlowo-przemysłowe sfery wszystkich krajów kulturalnych, rychło zrozumiały ważność prasy jako doskonałej roznościelki ogłoszeń handlowych, poświęcając ze swego budżetu reklamowego zwykle do 90% na same tylko inseraty czyli anonse.

Kupiec za pośrednictwem ogłoszeń przemawia niejednokrotnie do milionów czytelników i zaleca im tą drogą swoje towary i usługi, dociera nadzwyczaj tanim kosztem do pola zbytu lub źródeł zakupu, zjednywa sobie odbiorców i konsumentów. Inserat stał się dziś bezsprzecznie najsilniejszym i najpewniejszym łącznikiem w życiu handlowem, oraz niezawodnym pośrednikiem pomiędzy wytwórcą a konsumentem i to z punktu widzenia gospodarki społecznej, czynnikiem daleko ważniejszym od całego zastępu najdzielniejszych komiwojażerów.

Inserat, orjentujący ogół szybko o istniejącem zapotrzebowaniu i podaży, jest ważnem uzupełnieniem organizacji rynku zbytu dla szukających się wzajemnie: kupujących i sprzedawcy, zaoszczędzając im wiele czasu, kosztów i trudu, jest bodźcem dla zbudzenia zdrowego współzawodnictwa w handlu i przemyśle. Jako czynnik ekonomiczny wywołuje inserat zwiększenie produkcji, a zarazem i konsumpcji, wskazując szerokim masom łatwą drogę do zaopatrywania się we wszelkie przedmioty nowoczesnej techniki, środki życia codziennego, płody pracy umysłowej, wytwory przemysłu artystycznego, sztuki, mody i zbytku.

Inseraty stały się dziś koniecznością życiową nie tylko kupiectwa, ale także ważnym środkiem istnienia samych gazet. Przedewszystkiem dzienniki, bez pozyskania inseratów, nie mogłyby pokrywać swych znacznych ko-

szków wydawniczych z samego tylko abonamentu i są wprost skazane na ogłoszenia, z których czerpią główne dochody. W stosunkach i obopólnych ustępstwach powinni więc być wyrozumiali i tak wydawcy pism jak i kupcy iść sobie na rękę, bo jedna strona potrzebuje drugiej; gdy bowiem oni czynią sobie wzajemne przysługi, korzysta z tego także strona trzecia, mianowicie: abonent-czytelnik. Albowiem faktem jest, że większa część czytającej publiczności poprzestaje niemal wyłącznie na tej strawie duchowej, której dostarcza jej gazeta; z niej ona kształci swój zmysł polityczny, zdobywa praktyczne wskazówki dla życia codziennego i umysł pokrzepia lekturą, a poza codziennymi wiadomościami, znajduje jeszcze w dziale ogłoszeń korzystną często dla siebie podaż.

WYPOSAŻENIE I SKUTKI INSERATÓW.

Zdawałoby się na pozór, że nie może być nie łatwiejszego, jak napisanie inseratu, poczem przesyła się go do wydawnictwa gazety i — sprawa załatwiona! W rzeczywistości jednakże, wykonanie rozumnej i skutecznej reklamy inseratowej, jest wcale nie łatwym zadaniem i wymaga dużo uwagi, zręczności oraz zrozumienia istoty rzeczy.

Inserat, jak zresztą każda inna reklama, jest tylko środkiem do celu, a celem tym jest wszakże s k u t e c z n o ść. Dobry zaś skutek inseratu zależy od bardzo wielu warunków. Pominąwszy wartość i jakość polecanego w inseracie przedmiotu, wchodzą tu jeszcze w grę różne wpływy natury psychicznej, uzależnienia od miejsca i czasu, wrażenia wzrokowe i wiele innych przyczyn. To też dziedzina nowoczesnej reklamy a w pośród innych także inseratowej, przedstawia się jako rozległe pole owocnych plonów i zarazem bujnych chwastów, na którym przeciętnemu niefachowcowi poznać się dziś trudno. Tymczasem spotkać można u nas zbyt często ten znamieny objaw, że właśnie w dziedzinie reklamy, jednostki najmniej wtajemniczone w istotę onejże, uważają się za najbardziej powołanych znawców, bujnomysłnych twórców, a nawet za mistrzów w reklamie.

Nas pierwszy lepszy kupiec roszczący sobie zwykle prawo do sławy wielkiego fabrykanta lub wszechstronnego dyrektora, w przesadnym zbyt często mniemaniu o swych zdolnościach, sam na własną rękę tworzy sobie reklamę, — oczywiście uprawiając w tych popisach tylko hazard kosztem swej kieszeni. Jednostki takie wychodzą jeszcze przy tem z tego błędnego pojęcia, iż dosyć starczy, jeżeli ich własny utwór im samym się przedewszystkiem podoba; nie pytając o skuteczność — zapominają jednak o tem, że reklamy nie uprawia się jedynie dla przyjemności i własnego upodobania, lecz dla wywarcia przez nią przekonującego wpływu na osoby trzecie, na tłumy nawet, a zatem jedynie ta pobudka powinna być tu miarodajna.

Reklama stała się w swych obecnych przejawach wiedzą i sztuką. Zaprzagnęła dziś ona w swój rydwan tysiączne zastępy zawodowych reklamistów, ekonomistów, artystów, literatów i przedsiębiorców wszelkiego rodzaju; wciągnęła do swych usług potężny przemysł i sztuki graficzne, a także weszła ostatnio w program wykładów wielu zagranicznych akademii handlowych. Każdy wykształcony kupiec uczyłby się dziś powinien dla swego własnego pożytku systematycznie głównych zasad reklamy, w równej mierze, jak towaroznawstwa, księgowości, stenografji i t. p. przedmiotów nauk handlowych.

Dziedzina reklamy jest dziś tak obszerna, a literatura odnosząca się do niej w obecnych językach, opisana na przeróżne tematy, liczy się na tysiące

tomów, tak że wysiłki do głębszego jej tu rozbierania, choćby odnośnie do samych tylko inseratów, daremnemi okazać się muszą.

W języku polskim brak dotąd jakiejkolwiek poważniejszej literatury fachowej z tej dziedziny i zdaje się stąd też pochodzi główna przyczyna panującej u nas pod tym względem nieświadomości i dyletantyzmu. Wystarczy bowiem przejrzeć dział ogłoszeń w naszych dziennikach i czasopismach, aby się przekonać jak suchą i oklepaną formą anonsową rozporządzają nasi inserenci na łamach gazet.

Któżby chciał zadać sobie trud, by przeczytać te bezmyślne, nudne i mało mówiące polecenia, przesadne i częste frazesy, oraz płaskie niedorzeczności, niejednokrotnie wprost brzydkie a nawet odrażające w swej formie? Takie jałowe i niedbałe zarekomendowanie siebie drukowaniem słowem, niezdolne wszakże zainteresować nawet prostaka — nie mówiąc już o czytelniku o nieco delikatniejszym smaku, których przecież inserent pozyskać dla swoich celów pragnie. Ten sam kupiec i inserent występujący i przemawiający w tak niedbały sposób do swych przyszłych klientów, za pośrednictwem ogłoszeń, nie odważy się zapewne wysłać w świat jako swego reprezentanta człowieka upośledzonego w wymowie, a przytem odrażającego i ubranego w łachmany.

Inserat, tak samo jak dobry przedstawiciel firmy i dzielny sprzedawca, powinien już na pierwszy rzut oka samą swoją formą oddziaływać dodatnio na czytającego, inaczej nie wyrze na nikogo przekonującego wpływu i chybi najzupełniej celu.

Ażeby inserat wywarł dodatnie wrażenie, zastosowuje się cały szereg zasadniczych środków z pośród bogatej techniki reklamowej, z którymi — choć najgłówniejszymi z nich powinien się koniecznie ogłaszający poznać, jeżeli chce, by reklama istotną mu korzyść przyniosła.

Przedewszystkiem dbać należy w reklamie inseratowej o jaknajstanniejszy dobór słów. Wysławiać się należy zwięźle i dobitnie, językiem przystępnym i zrozumiałym, bez zbytej napuszałości i przesady.

Treść inseratu powinna głosić bezwarunkowo prawdę i wzbudzać zaufanie, jak również należy ją dostosować do poziomu umysłowego czytelników danego pisma, w którym inserat się ukazuje. Najlepiej unikać w ogłoszeniach nic niemówiących ogólnikowych zwrotów i superlatywów, jak: „najlepsze”, „niedoścignione”, „najwyborniejsze” i t. p., są to zbyt spowszechniałe, przez wszystkich powtarzane i zwietrzałe frazesy, które same jeszcze niczego nie dowodzą. Natomiast o wiele skuteczniejszym jest jasne i krótkie zdanie wypowiadające te właśnie dobre strony, oraz zalety i korzyści, które odniesie inserent albo nabywca zalecanego przedmiotu.

Bardzo dużo znaczy dobry układ drukarski ogłoszenia, który gdy jest ozdobny i typograficznie udatny, tem łatwiej wpada w oczy i przez to podnosi wartość inseratu. Nasi składacze czcionek w drukarniach mają jednakże często swoje własne osobliwe pojęcie o pięknie, nienawidzą zwykle inseratów i z góry nie znoszą żadnych przepisów co do estetycznego układu. To też inserenci, dbający o gustowny wygląd swoich ogłoszeń, chcąc uniezależnić się od kaprysów zecerskich, zwykle z tego powodu posługują się ilustrowanym, gotowym do druku inseratem kliszowym, do którego dostarczają rysunków niekiedy wybitni nawet graficy-artysci.

Powierzając jednak wykonanie projektów reklamowych, bądź to na plakat, inserat i t. p. nawet niepośledniemu artyście-malarzowi ryzykujemy, że o ile z punktu widzenia artystycznego powstać może rzecz dobra, to naj-

częściej będzie ona niewielkiej wartości pod względem wymogów reklamy. Bowiem samemu artyście brak zwykle praktycznych wiadomości z zakresu reklamy handlowej i głębszego wniknięcia w jej technikę, dla tego zagraniczni zleceniodawcy powołują do współdziałania zawodowo wyszkolonych kupców-reklamistów, aby otrzymać ze wszęch stron dobry projekt.

Inseraty o artystycznie wykonanym rysunku, choć są o tyle droższe, gdy w treść i formę dobrze ujęte, mogą swą piękną szatą tembardziej przyciągnąć czytelnika i usposobić go przychylnie dla ogłaszającego się lub jego towaru. Wogóle, im więcej dobrego smaku i wytworności mieści się w uczciwej i trzeźwej reklamie, tem skuteczniejszą ona bywa, przyczem równocześnie spełnia zaszczytne zadanie estetycznego kształcenia szerokich mas społeczeństwa. Rozumne bowiem dążenia, mające za cel zaspokojenie potrzeb upiększenia życia ludzkiego, nie mogą być lepiej osiągnięte jak przez kształcenie dobrego smaku.

Zresztą forma inseratów, podlega również zmiennemu gustowi publiczności i modzie, nieomal taksamo jak moda w ubiorze i stroju. Można się o tem łatwo przekonać, przeglądając dział ogłoszeń w gazetach z przed jakich 20 lat. Uderzy nas wówczas znaczna różnica w stosunku do formy dzisiejszych ogłoszeń, tak, że tamte trącą dla obecnego smaku już pewną „staroświeczyzną”.

Częsta zmiana motywów oraz tekstu ogłoszeń reklamowych jest jednakże pożądana i w ciągu bieżącego inserowania, gdyż inaczej ten sam inserat stale powtarzany powszednieje, przestaje czytających zajmować i tem samem traci swą skuteczność. Czytelnik, spostrzegając ciągle jedno i to samo stereotypowe, „wieczne” ogłoszenie, mimowoli pomyśli sobie: — to już widziałem tyle razy! Ostatecznie takie ciągle powtarzanie sprzykry się i nikt go więcej nie słucha, podobnie jak niesłuchanoby nudziarza, powtarzającego ustawicznie tę samą opowiestkę.

Racjonalnie przeprowadzona reklama, oddziałuje na jednostki, a nie raz i na całe masy ludzi suggestywnie; powtarzając jednak częściej ten sam temat, należy go wypowiadać w coraz to nowej, zawsze interesującej i często odświeżanej formie. Oryginalność pomysłu, nieraz komiczne zabarwienie i świeży trafny dowcip, bywają często rękojmą dobrego skutku, wystrzegając się tylko przytem trzeba niesmacznych i ośmieszających treść trywialności.

Naraża się na pośmiewisko także i chybia celu ten, kto naśladuje reklamę innych. Idee i pomysły obce, a w dodatku jeszcze firm konkurencyjnych, dla nich samych owocne, dla naśladowcy i plagiatora stać się mogą w skutkach wręcz przeciwnymi. Niejeden też podrabiacz prawdy tej doświadczył boleśnie na swej własnej kieszeni.

Do powodzenia przyczynia się w znacznej mierze wytrwałość w inserowaniu. Doświadczenie uczy, że przeciętny czytelnik choć pierwsze ogłoszenie przeczyta, nie od razu korzystać zechce z niego. Utarło się zdanie, że czytelnik pierwszy inserat zwykle przeoczy, drugi spostrzeże ale go nie czyta, trzeci przeczyta, ale o skorzystaniu z niego jeszcze nie pomyśli, przy czwartym przypomina sobie jego znaczenie i już poczyną pamiętać, przy piątym rozmawia o tem ze swoim przyjacielem; znalazłszy już po raz szósty ten sam inserat, jeszcze go raz czyta i wtedy wpada mu chęć kupna, a przy siódmym dopiero spotkaniu inseratu kupuje albo wchodzi w stosunki.

Bardzo ważnym jest przy inserowaniu wybór odpowiednich do danego ogłoszenia dzienników lub czasopism, do czego potrzeba dużo rutyny facho-

wej, znajomości pism, ich poczytności, tendencji, istotnej cyfry nakładów, oraz kół czytelników tychże

Wiadomo, że inserowanie, jak wogóle reklama na większą skalę, wymaga dużo nakładów pieniężnych. Inserent, chcący się uchronić od niepowodzeń i przykrych błędów, koniecznie musi być wszechstronnie obeznany nie tylko w dziedzinie reklamy, ale taksamo i prasy. Dlatego w uprzemysłowionych krajach zagranicznych, gdzie ważność reklamy należycie bywa oceniana, dziś rzadko kupiec sam urządza swoją reklamę, a chcąc być pewnym dobrych wyników, udaje się o poradę do stojących na jego usługi zawodowych reklamistów, którym najczęściej powierza całe jej przeprowadzenie.

ORGANIZACJA RYNKU INSERATOWEGO.

Z tego, co dotąd powiedziano, wynika, że konkretne przeprowadzenie w gazetach systematycznej i skutecznej reklamy, jest rzeczą bardzo skomplikowaną i wymaga znacznego doświadczenia fachowego. To też podobnie jak w innych dziedzinach pracy, także w zakresie ogłoszeniowym nastąpić musiało z czasem zorganizowanie czynników pomocniczych, którego początki sięgają daleko wstecz. Już bowiem przed stuleciem powstały pierwsze domy zleceń ogłoszeniowych, zwane agencjami lub też ekspedycjami ogłoszeń. Przedsiębiorstwa te, z których kilka w Anglii, Ameryce i Niemczech, rozwinęło się z czasem do znacznych rozmiarów, — brały i biorą dotąd żywy udział w rozwoju handlu i przemysłu tych krajów, a przez swą pośredniczącą rolę pomiędzy światem kupieckim, prasą i publicznością, stały się tam niezawodnymi orędownikami rozwinięcia się życia gospodarczego.

Ekspedycje ogłoszeń są to instytucje trudniące się zawodowo przyjmowaniem inseratów do pism krajowych i zagranicznych. Za te czynności nie pobierają one od inserentów żadnych osobnych opłat, przeciwnie nawet, niekiedy udzielają swym klientom przy większych zleceniach pewnego opustu. Ekspedycje ogłoszeń, nie obliczając wyższych cen jak tylko wedle taryfy oryginalnej poszczególnych gazet, znajdują dla siebie odszkodowanie w tym, że dostarczając zwykle większą ilość zbiorowych ogłoszeń, otrzymują za swoją pracę pośredniczącą od administracji pism odpowiednią prowizję, z którą w pewnych wypadkach dzielić się mogą ze swymi zleceniodawcami.

Korzyści więc dla inserentów, wypływające ze związku z poważnymi zwłaszcza ekspedycjami, są aż nadto bijące w oczy. Prócz tego oszczędzają ekspedycje ogłoszeń swym klientom znużonej i często rozległej korespondencji, tam przedewszystkiem, gdzie rozchodzi się o inserowanie w większej liczbie pozamiejscowych gazet, stąd uniknięcie straty czasu, kosztów i opłat pocztowych, któreby klient ponosić musiał przy bezpośrednim stosunku z pismami.

Za przykładem Ameryki, powstał w ostatnich latach w krajach o znacznym rozwoju reklamy, nowy typ ekspedycji wzgl. agencji ogłoszeń, które zajmują się nie tylko samem pośrednictwem i spedycją do gazet powierzonych im zleceń, ale starają się zarazem pod względem reklamy spełnić wobec swoich klientów rolę doradców fachowych.

Te nowoczesne agencje, cieszą się zwłaszcza w Ameryce szczególnem poważaniem i wydatnem poparciem zarówno prasy jak i sfer handlowych. Położyły one niemałą zasługę dla swego kraju, gdyż ich usilna i umoralniająca współpraca z inserentami i prasą, zdołała bez osobnego prawodawstwa — w ciągu kilkunastu lat oczyścić reklamę amerykańską od dawnego szarlatanstwa i humbugu. Choć jasnem jest, że instytucje te mają przedewszy-

stkiem na celu popieranie interesów własnych, to jednak stoją one równocześnie na straży dobrych obyczajów, oddziaływając pod względem reklamy wychowawczo na świat kupiecki.

Słusznie też powiedzieć można, że poważne, wzorowo prowadzone agencje wzgl. ekspedycje ogłoszeń, spełniają ważne zadanie społeczne i są najbardziej powołanymi zastępcami rzetelnej reklamy inseratowej, tak, że trudno byłoby zastąpić je dziś czemś innym. Odróżnić i wyłączyć tu należy mnóstwo pokątnych tylko akwizytorów wzgl. zbieraczy ogłoszeń, oraz wykolejone często pod szumną firmą „centrala”, „agencja reklamy” i t. p. kryjące się nieuczciwe jednostki, szkodników polujących jedynie na kieszeń nieodświadczonych i łatwowiernych inserentów.

Im więcej społeczeństwo korzystać będzie z usług solidnych biur ogłoszeń, tem lepiej będą one spełniały swe gospodarcze jak i kulturalne zadanie, wpływając pośrednio tak na rozwój handlu i przemysłu jak i na rozkwit prasy.

Kraków, Pańska 10.

Prosper J. Żmijewski,
rzecznik reklam i organizator.

Zatwierdzone przez

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Biuro Ogłoszeń Teofil Pietraszek

Warszawa, Marszałkowska 115

Telefon 509-73

załatwia wszelkie ogłoszenia

do wszystkich pism

Solidnie! — Szybko! — Tanio!

Reprezentacja na Poznań

ulica Rycerska nr. 8. i filje:

Poznań
27. Grudnia 18

Bydgoszcz
Dworcowa 18

Bytom
Pocztowa 2

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Pisma polityczne, oświatowe i społeczne				
A. Polska Zachodnia				
Borek				
Brodnica				
Budzyń				
Buk				
Bydgoszcz (114000)				
Dziennik Bydgoski	15000	Druk. Bydgoska S. A.	6	430/305
Nowa Gazeta Bydgoska	5000	" " "	6	430/305
Chełmno-Pomorze (14000)				
Nadwiślanin	6100	Nadwiślanin Tow. z o. o.	3	400/275
Chełmża (10000)				
Gazeta Chełmżyńska		Anastazy Sikorski	3	420/280
Chodzież (6600)				
Gazeta Nadnotecka		Spektorek	2	440/280
Orędownik powiatu Chodzieskiego		Spektorek	2	280/190
Chojnice (13000)				
Dziennik Chojnicki		W. J. Schreiber	6	435/280
Czarnków (5000)				
Kurjer powiatu Czarnkowskiego		A. Speth	3	435/280
Czempin				
Czersk-Pomorze				
Działdowo-Pomorze				
Fordon-Pomorze				
Gniew-Pomorze (4000)				
Orędownik powiatowy	500	G. Rogowski	1	270/186
Gniewkowo				
Gniezno (35000)				
„Lech“		Druk. Spółkowa	6	460/305
Orędownik powiatowy	400	I. B. Lange T. A.	2	300/230
Golub-Pomorze				
Gostyń (7000)				
Orędownik powiatu Gostyńskiego		Al. Kaczmarek	3	360/250
Grabów pow. Ostrowski				
Grodzisk (8000)				
Orędownik powiatowy	1500	Jan Milczyński	2	425/280

Miarka	Ilość i szerokość łamów i cena za wiersz											Uwagi	
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.		Cena mk.
pet.	.	.	.	3	100	35	3	100	25	8	37	9	zobacz anons
pet.	.	.	.	3	100	15	3	100	12	8	37	5	
pet.	3	90	40	3	90	30	3	90	20	6	45	5	
pet.	3	90	4	6	45	1.50	
pet.	3	90	7	6	45	3	
pet.	3	90	7	6	45	3	
pet.	3	90	10	5	55	5	
pet.	3	90	6	6	45	2.50	
pet.	2	93	8	4	46	4	
pet.	7	40	5	
pet.	2	.	6	
	
pet.	3	90	12	6	45	4	

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Grudziądz-Pomorze (40 000)				
Gazeta Grudziądzka	.	Wiktor Kulerski	3	375/250
Gazeta Pomorska	.	Druk. Pomorska T. A.	6	275/420
Głos Pomorski	.	Druk. Pomorska T. A.	6	275/420
Inowrocław (30000)				
Dziennik Kujawski	8000	Dzien. Kujawski T. z o. o.	6	480/300
Orędownik Urzędowy pow. Inowr.	.	Dzien. Kujaw. T. z o. o.	2	270/190
Janówiec				
Jarocin (10000)				
Gazeta Jarocińska	.	Jan Majerowicz	2	420/280
Orędownik powiatowy	1000	Druk. Jarocin. Sp. o. p.	2	380/250
Kartuzy-Pomorze (6000)				
Orędownik powiatu Kartuskiego	.	Starostwo w Kartuzach	2	
Kcynia				
Kępno (7500)				
Nowy Przyjaciół Ludu	.	Druk. Spółkowa T. z o. p.	3	280/415
Orędownik powiatowy	.	Druk. Spółkowa T. z o. p.	1	270/190
Kobylin				
Kórnik				
Kościan (9000)				
Gazeta Polska	4000	Druk. Spółkowa	6	400/280
Orędownik powiatowy	800	Druk. Spółkowa	2	270/180
Kościerzyna (7000)				
Pomorzanin	.	Sp. T. A. Pomorzanin	3	360/280
Koronowo				
Kostrzyn				
Koźmin (7000)				
Orędownik powiatowy	.	Edward Kraszewski	2	375/240
Kowalewo-Pomorze				
Krobia				
Krotoszyn (16000)				
Głos Wielkopolski	.	Edward Marcinkiewicz	3	410/270
Krotoszyński Orędownik powiatowy	1000	W. Schmidt	1	290/225
Kruszwica				
Łabiszyn				
Łasin-Pomorze				
Leszno (20000)				
Głos Leszczyński	5000	Dr. Leszczyń. Sp. z o. p.	6	450/280
Orędownik powiatowy	1000	" "	2	450/280

Miarka	Ilość i szerokość łamów i cena za wiersz												Uwagi
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	
nonp.	.	.	.	3	80	30	3	80	20	6	40	6	zob. anons
pet.	3	90	60	.	.	.	3	90	40	8	35	8) Ogl. zwyczaj. 10.— inne Wojew. 20.— p. tekst. i nadesł. Pozn. 25 ⁰ / ₀ in. Wojew. 100 ⁰ / ₀ wies.
pet.	3	88	20	8	32	7	
pet.	4	70	18	.	.	.	4	70	15	8	36	6	zob. anons
pet.	4	45	4	
pet.	3	90	18	.	.	.	3	90	18	6	45	7	zob. anons
pet.	6	37	4	
pet.	4	.	5	
pet.	3	90	10	5	56	5	
pet.	2	90	10	4	45	5	
pet.	3	90	10	6	45	3	
pet.	4	45	3	
pet.	3	90	9	7	40	3	zob. anons
pet.	6	35	3	zob. anons
nonp.	4	65	6	.	.	.	4	65	4	7	40	2	zob. anons
nonp.	3	72	6	4	55	3	
pet.	6	45	2,50	zob. anons
pet.	4	45	2,50	

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Lidzbark-Pomorze				
Łobżenica				
Lubawa-Pomorze				
Lwówek				
Margonin				
Międzychód (8000)				
Orędownik powiatowy				
Miłosław				
Mogilno (6000)				
Orędownik powiatowy		A. Krause	2	455/306
Mrocza				
Nakło (10000)				
Orędownik powiatowy	1000	Wacław Malicki	2	420/260
Organ Urzęd. d. pow. Wyrzyskiego				
Nowe Pomorze				
Nowe Miasto-Pomorze (8000)				
Drwęca z dodat.		Wydawn. Spółk. Drwęca	3	414/285
Orędownik powiatowy				
Nowy Tomyśl (2300)				
Orędownik Urzędowy		Z. Busch	3	450/280
Oborniki (5500)				
Orędownik powiatu Obornickiego		Koszewski i Nawrocki	3	410/280
Odolanów zob. Ostrów				
Osie-Pomorze				
Ostrów-Pozn. (17000)				
Gazeta Ostrowska		Stefan Rowiński	2	425/285
Goniec Narodowy		Józef Jądro	6	415/280
Orędownik Ostrowski na powiat Ostrowski i Odolanowski	4000	Józef Dwornik		430/280
Ostrzeszów (7000)				
Gazeta Ostrzeszowska		Marjan Malinowski	2	430/280
Orędownik powiatowy				
Pakość				
Pelplin-Pomorze (5000)				
„Pielgrzym“		Drukarnia i Księgarnia T. z ogr. por.	3	470/306
Pleszew (9000)				
Orędownik powiatowy	1800	Kaź. Świerkowski	2	420/280
Pniewy				
Pobiedziska				

Miarka	Ilość i szerokość łamów i cena za wiersz											Uwagi	
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.		Cena mk.
pet.	5	57	2.50	
pet.	5	50	4	zobacz anons
pet.	3	95	8	6	47	3	
pet.	3	90	6	6	45	3	
pet.	3	90	8	6	45	4	
pet.	6	50	5	
pet.	3	90	15	6	45	5	
pet.	3	90	15	6	45	6	zobacz anons
pet.	3	90	4	6	45	2	
nonp.	4	65	25	6	45	8	ponad 200 wierszy 10,—
nonp.	6	40	3	

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Poniec				
Poznań (250000)				
Brzask		Organiz. Młodz. Narodowcj	mies.	230X150
Chleb św. Antoniego	5000	Zakład św. Józefa	mies.	
Dziennik Poznański		Druk. Dzień. Pozn.	6	495X340
Dziennik Rozporządzeń prac. kolej. państw. Pozn.	12500	Dyr. kolei		265/207
Gazeta dla kobiet		Zj. Stow. Polsk. kobiet prac.	mies.	
Gazeta Powszechna	23000	Gaz. Powszechna T. A.	6	420/275
Gazeta Poznańska		Druk. Mieszczańska T. A.	6	
Głos Poranny	11000	Drukarnia Polska T. A.	7	415/275
Głos Wielkopolanek	7500	Druk. Mieszczańska T. A.	1	265/180
Goniec Wielkopolski	7000	Ber. Miński	6	520/350
Kosynier		Narod. Partja Robot.	3	
Kurjer Poznański	28500	Drukarnia Polska T. A.	6	415/275
Mały Świątek		X. Ruciński	2 mies.	
Młoda Polka		Zj. Młodz. Pols. oddz. żeński		228/175
Miesięcznik Kościelny				
Nasza Gazeta		M. Stefanowicz	3	430/295
Obywatel — Tygodnik Oświatowy	15000	Wydz. Ośw.-Prasowy Z. S. O.	2 mies.	260/200
Orędownik	25000	Drukarnia Polska T. A.	6	415/275
Orędown. powiat. Poznań-Wschód		Starosta	1	375X225
Orędown. powiat. Poznań-Zachód		Starostwo	1	330/240
Pokraka		Tomasz Dołęga-Lewandowski	1	305X240
Postęp		Druk. Rob.-Chrześc. T. A.	6	430/295
Praca	8600	Druk. Mieszczańska T. A.	1	265/180
Prawda		Narod. Partja Robot.	6	415/275
Przegląd Kupiecki		Związek Handlowców	2 mies.	300/230
Przegląd Poranny		Druk. Poznańska T. A.	7	425/290
Przewodnik Katolicki	32000	Druk. i Księg. św. Wojciecha	1	258/198
Przewodnik Społeczny		Zj. Robot. Kobiół i Młodzieży	mies.	75/50
Przyjaciół Młodzieży		Zj. Stow. Młodz. Po sk	mies.	
Robotnik	15000	Zw. katol. Tow. Robot.	2 mies.	156/100
Rzeczpospolita			6	490X345
Przegląd Miesięczny Org. Ob. Pracy Świt	5000	Organ Obyw. Pracy	mies.	
Tygodnik Ludowy		Zw. Tow. Wyzwolenia	mies.	230X150
Unitas — wiadom. dla duchowieństwa		Okr. Kom. Rob. P. P. S.	1	260/185
Warsztat i rola		Zw. Kapłanów-Unitas	mies.	
Warta		Zj. Zawod. Polskie	2 mies.	305/225
Włościanin		W. Głębocka	2 mies.	
Wychowanie Fizyczne		Polskie Stronnictwo Ludowe	1	252/186
Zdrój — dwutyg. ilustrowany		Prof. Piasecki		
Ziemia Polska		Hulewicz & Sp.	2 mies.	
Żołnierz Wielkopolski		Druk. Polska T. A.	1	281/189
		Dow. Okr. Gen. Pozn.	1	300/180

Miarka	Ilość i szerokość łamów i cena za wiersz										Uwagi		
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów		Szerok. w milim.	Cena mk.
pet.	2	55	.	{ Ogł. tylko okładka. cała strona 4000 mk. pół strony 2000 mk.	
pet.	4	82	40	9	35	8	{ Ogł. nie przyjmuje. Zwyczaj. ponad 200 wier. 10 mk., zob. anons.	
.	{ Ogł. nie przyjmuje Ogł. nie przyjmuje.	
pet.	3	90	35	3	90	35	3	90	25	6	45	7,50	
pet.	3	90	50	.	.	.	3	90	30	6	44	8	Zw. pon. 200 w. 10 mk. z. anons.
nonp.	3	90	40	7	38	8	{ II i III str. 80 mk. przed potocz. 100 m. (31.) zw. pon. 200 w. 10 m., dr. str. 1.50, w. nap. 6 m., z. an.
pet.	2	90	50	2	90	30	.	.	.	4	45	8	Zob. anons.
pet.	.	.	.	5	69	30	5	69	25	9	38	8	Ponad 200 w. 10 mk.
nonp.	4	68	30	8	35	6	
nonp.	3	90	40	7	38	8	{ II i III str. 80 mk. przed pot. cz. 100 m. (31.) zw. ponad 200 w. 10 m., dr. str. 1.50 w. nap. 6 m. z. an.
.	Ogł. nie przyjmuje.
pet.	Ogł. nie przyjmuje.
pet.	4	80	30	4	80	20	.	.	.	7	43	8	Zob. anons.
nonp.	3	90	40	7	38	8	{ Ogł. nie przyjmuje. II i III str. 80 mk. przed potocz. 100 m. (31.) zw. pon. 200 w. 10 m., dr. str. 1.50, w. nap. 6 m. z. an.
pet.	2	95	5	
pet.	
nonp.	3	70	50	6	35	10	
pet.	.	.	.	3	95	30	3	95	30	7	43	8	Zob. anons
pet.	2	90	50	2	90	30	.	.	.	4	45	8	Zob. anons.
nonp.	4	68	30	8	35	6	Zob. anons.
nonp.	4	45	8	Ogł. wył. „Par”.
pet.	3	93	20	7	42	8	Zob. anons.
nonp.	5	39	10	
pet.	Okładka str. 7000.
.	Ogł. nie przyjmuje.
pet.	3	30	18	.	.	.	3	30	12	6	15	6	
pet.	.	.	.	3	98	30	3	98	20	7	43	8	
.	1/1	str.	3000	Ostatnia str. 4000.
pet.	2	55	10	
pet.	2	90	10	4	50	4	
.	Ogł. nie przyjmuje.
pet.	4	45	6	
nonp.	2	92	30	2	92	20	.	.	.	4	46	8	{ Ogł. nie przyjmuje. Zob. anons.
.	
nonp.	2	90	25	5	38	6	{ Ogł. nie przyjmuje. Zob. anons.
pet.	4	45	20	

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Puck — (Kaszuby) (6000) Orędownik urzędowy pow. Puckiego	.	Starostwo	2	305/255
Radzyń-Pomorze				
Rakoniewice				
Rawicz (13000) Orędownik powiatowy Głos Ziemi Rawickiej	.	Udziałowa Sp. Wydwn.	2	460/300
Rogoźno				
Sępólno-Pomorze (3000) Orędownik powiatu Złotowskiego	.	Starostwo	.	325/230
Sieraków				
Skarszewy-Pomorze				
Skurcz-Pomorze				
Śmigiel (4000) Orędownik Śmigieński	1500	A. Klóskowski	6	450/300
Śrem (9000) Orędownik Śremski	.	Druk. Centralna, Śrem	3	.
Środa (7000) Średzki Orędownik powiatowy	1360	Józef Królak	3	415/280
Starogard-Pomorze (12000) Dziennik Starogardzki Orędownik powiatowy	.	Wyd. Drukarnia Polska T. z o. p.	6	275/416
Strzelno (5000) Orędownik powiatu Strzełińskiego	1200	P. Jaschke	1	330/220
Sulmierzyce				
Świecie-Pomorze (10000) Orędownik powiatowy	.	Starostwo	.	313/240
Szamotuły (8000) Dziennik powiatu Szamotulskiego	.	M. Krüger	3	455/.80
Szubin (3000) Orędownik powiatowy		Fritz Lach	2	270/185
Tczew-Pomorze (18000) Dziennik Tczewski Orędownik Urzędowy	.	Drukarnia i Księgarnia T. z o. p. Drukarnia i Księgarnia T. z o. p.	6 .	408/270 260/200
Toruń (60000) Gazeta Toruńska Głos Robotnika „Słowo Pomorskie“ Orędownik na Toruń miasto i Toruń wieś	. 15 000 30 000 .	Druk. Gazet w Toruniu Druk. Robotn. W. Pawlak i Ska. Druk. Toruńska, T. A. Druk. Toruńska T. A.	6 6 6 2	455/315 420/288 320/240

Miarka	Ilość i szerokość łamów i cena za wiersz										Uwagi		
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów		Szerok. w milim.	Cena mk.
petyt	2	95	10	2	95	6	
petyt	5	60	1.50	
petyt	4	47	2	
petyt	3	90	4	6	45	2	
nonp.	4	68	8	7	40	4	zobacz anons
nonp.	3	90	12	.	.	.	3	90	9	6	45	3	zobacz anons
.	3	92	8	6	46	3	
millm.	4	55	0,75	
petyt	
petyt	3	90	9	6	45	4.50	zwycz. z pow. 4,— nadesł. z pow. 9,—
petyt	2	90	6	4	45	3	
nonp.	4	66	20	6	44	6	
nonp.	4	42	2	
petyt	4	68	7	7	40	3	
petyt	5	65	50	5	65	20	5	65	15	8	38	6	
nonp.	4	75	190	.	.	.	4	75	30	7	42	6	poza Pomorzem ogł. zwycz. 8,— zobacz anons
petyt	4	48	4	

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milin.
Trzciel				
Trzemeszno				
Tuchola (10000)				
Orędownik powiatowy		Spółka Pedagogiczna	2	270/210
Ujście				
Wąbrzeźno (10000)				
Głos Wąbrzeski		B. Szczuka	3	450/305
Orędownik powiatu Wąbrzeskiego		B. Szczuka	3	275/180
Wągrówlec (8000)				
Orędownik powiatu Wągrówieckiego		Kaz. Bonowski	2	305/230
Wejhorowo (Kaszuby) (12000)				
Orędownik Urzędowy powiatu Wej- herowskiego		Starostwo	2	240/315
Więcbork-Pomorze				
Wieleń				
Witkowo				
Orędownik powiatu Witkowskiego		M. Cegielski	2	272/200
Wolsztyn (5000)				
Orędownik Urzędowy powiatu Wol- sztyńskiego	2200	Ludwik Wróbel	2	420/285
Wronki				
Września (7200)				
Orędownik Wrzesiński		Andrzej Prączyński	2	300/240
Wyrzysk (zobacz Nakło)				
Zbąszyń				
Zduny				
Żnin				
Orędownik powiatu Żninskiego	2000	L. Ksycki	2	

Miarła	Ilość i szerokość łamów i cena za wiersz										Uwagi		
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów		Szerok. w milim.	Cena mk.
pet.	4	48	4	
pet.	7	3	4	zobacz anons
pet.	4	3	5	
pet.	3	60	3.50	
pet.	ogłoszeń nie przyjmuje
	2	100	5	.	50	3	
pet.	3	90	6	6	45	3	zobacz anons
mil.	4	46	1.50	
pet.	3	98	10	5	57	4	

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Pisma polityczne, oświatowe i społeczne				
B. Polska Kongresowa.				
Aleksandria				
Anastazów				
Baranów				
Baranowicze				
Dziennik Urzędowy Starostwa Baranowickiego				
Będzin				
Dziennik Urzędowy		Starostwo		
Belchatów				
Bełżyce				
Beresteczko				
Biała-Podlaska				
Białystok (100 000)				
Dziennik Białostocki	3000	Straż kresowa	6	465/315
Dziennik Urzędowy Starostwa Białostockiego				
Nowe Życie			1	
Bielice				
Bielsk-Mazowski				
Bieżuń				
Błaszki				
Błonie				
Bodzentyn				
Brańsk				
Brok				
Brześć-Kujawski				
Brześć-Litewski				
Brzeziny				
Gazeta Urzędowa powiatu Brzezińskiego		Związek komunalny pow. Brzezińskiego		
Brzostowica-Wielka				
Bychawa				
Chęciny				
Chętn				
Polak Kresowy			1	
Chmielnik				
Chodecz				
Chorzele				

Miarka	Ilość i szerokość łamów i cena za wiersz											Uwagi	
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.		Cena mk.
nonp.	4	65	30	4	65	40	.	.	.	6	40	10	
pet.	.	90	15	.	90	20	90	8	
pet. nonp.													
.	
nonp	3	70	25	3	0	15	.	.	.	6	35	5	

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Ciechauów				
Ciechauowice				
Ciechocinek				
Ciemierniki				
Ciepielów				
Częstochowa (130 000)				
Częstochowianin	.	N. Fiałkowski	1	.
Głos Ludu	12500	J. Sieciński	1	.
Goniec Częstochowski	.	"	.	.
Kurjer Częstochowski	15000	N. Paciorkowski	6	396/283
Obywatel				
Dąbło				
Dąbrowa-Górnica				
Przegląd Górniczo-hutniczy
Dąbrowica				
Daleszyce				
Dawidgródek				
Dębliu				
Demidówka				
Dobra				
Dobrzyń				
Dokszyce				
Drohyczyn				
Druskieniki				
Druszkopol				
Dubieczno				
Dubienko				
Dubno				
Działoszyce				
Działoszyu				
Działna				
Filipowo				
Gąbin				
Garwolin				
Dziennik Urzędowy	.	Organ Sejmiku pow. Garwolińskiego	.	.
Goniądz				
Góra-Kalwarja				
Gostynin				
Grabowiec				
Gnajewo				

Miarka	Ilość i szerokość łamów i cena za wiersz											Uwagi	
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.		Cena mk.
nonp.	3	70	30	3	70	30	.	.	.	4	58	15	ogł. drob. w. 5. — najl. ogł. 40. — ogł. drobne słowo 2. — zobacz anons
nonp.	4	70	25	4	70	20	.	.	.	4	35	15	
nonp.	4	67	15	4	67	12	4	67	12	4	67	10	
.	cała strona 1500, — 1/2 800, — 1/4 500, —

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Grodek				
Grodno				
Echo Grodzieńskie		Straż Kresowa	6	465/315
Nowe Życie			1	
Hołowna				
Horochów				
Horodna				
Hoszcza				
Hrubieszów				
Przegląd Hrubieszowski				
Iłża				
Indura				
Iwico				
Iwionice				
Izbica				
Jabłonówka				
Janów				
Janowo				
Jędrzejów				
Jedwabno				
Jeziory				
Józefów				
Kalisz				
Gazeta Kaliska		W. Radwan	7	
Kalwarja				
Kałużyn				
Kamieniec-Litowski				
Kamień-Koszyński				
Kamińsk				
Karczew				
Kartuska-Boreza				
Kazimierz				
Kielce (50 000)				
Dziennik Urzędowy Województwa Kieleckiego		Województwo	mies.	
Gazeta Kielecka		Sp. Wydawnicza	6	430/310
Myśl Młodzieży		Gimn. im. Śniadeckiego		
Ojczyzna	5000	Stow. „Praca“	1	
Przegląd Dyjecejalny	500	X. Dr. K. Dworak	mies.	189/118
Kleck				

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Kleszczewo				
Klewań				
Kłobucko				
Kłodawa				
Knyszyn				
Kock				
Kodom				
Kolno				
Koło (20 000).				
Głos św. Franciszka Serafickiego		O. Dwornicki	mies.	
Konarów				
Koniecpol				
Konin (12 000)				
Gazeta Urzędowa		Wydział powiatowy	2 mies.	350/270
Końsk				
Konstantynów				
Korzec				
Kosów				
Kosowo				
Kowal				
Kowel				
Kowno				
Dziennik Kowieński				
Kozięgłowy				
Kozieniec				
Kozin				
Krasnostaw				
Ziemia Krasnostawska				
Kraśnik				
Kryłów				
Krymno				
Krynki				
Krzemieniec				
Krzepice				
Krzyszów				
Kuchocka-Wola				
Kurów				
Kutno (23 000)				
Tygodnik Kutnowski	3000	Dr. Antoni Troczewski	1	300/220
Kuźnica				
Lachowicz				
Łagów				
Łask				
Łatowicz				

Miarka	Ilość i szerokość łamów i cena za wiersz											Uwagi		
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne				
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.		Cena mk.	

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Ławrów				
Łęczna				
Łęczycza				
Lida				
Lipno				
Lipsk				
Łódź (600 000)				
Dziennik Robotniczy				
Ewangelik	.	Krl. Kośc. Zb. Ewang. Aug.	mies.	.
Głos Polski	.	M. Sachs	7	.
Ilustrowany Kurjer Łódzki				
Informator miasta Łodzi	.	Wydział Statyst. Magistratu	rocznik	.
Kurjer Łódzki	6000	Tow. Druk. Wydawn.	7	.
Łódzianin	.	Łódzki Okręg. Kom. robot. PPS.	.	.
Praca	.	Narod. Partja Robotn.	7	.
Różwój	.	W. Czajewski	7	410/280
Sprawozdanie Miesięczne	.	Wydział Statystyczny m. Łodzi	1	.
Wolna Myśl — Wolne Żarty	.	E. Kokorzycki	.	.
Łochiczyn				
Łokaczo				
Łomczy				
Łomża (47 000)				
Gazeta Łomżyńska	1000	Helewiński i Roszkowski	1	247/187
Ziemia Łomżyńska	.	L. Wołotkiewicz	.	.
Łosice				
Łowicz (19 000)				
Łowiczanie	.	M. Szajding	1	270/190
Łódzkie				
Lubartów				
Łubieszów				
Lubin				
Lublin (150 000)				
Dzień Polski	4000	Z. Majewski	6	390/270
Dziennik Urzędowy Wojew. Lubel- skiego	.	Urząd Wojewódzki	.	316/240
Głos Lubelski	.	Prof. L. Władysławski	.	420/278
Obrońca Ludu	.		1	.
Przegląd Kobiety				
Śmiech				
Tygodnik Żołnierski				
Ziemia Lubelska	6000	Spółka Wydawnicza	7	.
Lubochinie				
Luboml				
Lubraniec				
Łuck (40 000)				
Dziennik Wołyński				
Polak Kresowy	.	Straż Kresowa	1	315/225

Miarka	Ilość i szerokość łamów i cena za wiersz												Uwagi
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	
nonp.	5	.	45	5	.	60	5	.	40	¹ / ₁ 8	str.	1000 15	
nonp.	6	.	45	6	.	50	6	.	25	7	.	15	
nonp.	3	83	20	3	83	20	.	.	.	5	50	10	{ Nekrol. 15.— Drobne st. 2.— { Zamiejsz. ogłosz. 50% drożej. Ogłosz. nie przyjmuje. „ 4000.— strona.
garm.	3	62	2400 stron	3	62	2000 stron	3	62	1200 stron	3	62	800 str.	
nonp.	2	.	30	2	.	20	.	.	.	2	.	20	
nonp.	4	65	10	4	65	15	4	65	12	4	65	7	
nonp.	2	90	10	2	90	7	wych. w miarę potrzeby
nonp.	4	67	25	4	67	20	.	.	.	5	54	7	
nonp.	.	68	36	.	68	70	.	68	100	.	.	30	{ nekrol. na 1 str. 100 mk. { „ „ 3 „ 80 „ { drobne słowo 8 „
nonp.	3	70	30	3	70	40	.	.	.	6	35	10	{ przed tekst. tylko cała strona.

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Łuków (16 000) Dziennik Zarządu miasta Łukowa		Burmistrz	.	.
Maciejowice Maciejów Maków Małogoszcz Marjampol Merecz Miechów Międzyrzec Międzyrzecze Mielnik Minsk-Mazowiecki Wież	.	.	1	.
Mir Mizocz Mława Dziennik Urzędowy Modlin Mordy Mosty Motol Mściwowo Mszczonów Myszyniec	.	Starostwo	.	.
Nasielsk Niemirów Nieświerz Nieszawa Nowa-Mysz Nowemiasto Nowemiasto p. Nasielskiem Nowogród Głos Puszczański Nowogródek Rozkaz Dzienny Wojewody Nowo- grodzkiego Noworadomsk Nowydwór p. Słonimem Nowy Korczyn Nujno	.	A. Hątnik	2 razy w mies.	.

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
O lita				
O lkusz				
O łyka				
O palin				
O patów				
O poczno				
O pole				
O siek				
O stróg				
O strołęka				
Gazeta Urzędowa		Urząd powiatowy		
O strorzec				
O strów p. Łomżą				
O strowiec p. Kielcami				
O szmiana				
O żarów				
O zorków				
P abianice (46 000)				
Dziennik Zarządu miasta Pabianice	1000	Magistrat	2 razy w mies.	275/200
P ajęczno				
P arczew				
P iaseczno				
P iaski				
P iątek				
P ilica				
P inczów				
P insk				
P iotrków (45 000)				
Dziennik Narodowy		T. Pluta	6	320/240
Młoda Myśl		W. Święcicki	2 razy w mies.	
P iszczac				
P łock (35 000)				
Czyn Niepodległy				
Kurjer Płocki		L. Rosiński	6	446/286
P łońsk				
P łotnica				
P oddębice				
P ołaniec				
P oryk				
P rorozów				
P roszowice				
P rużany				
P rasznysz				
Głos Ziemi Przasnyskiej		Spół. Tow. Pracy	1	

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Przedbórz				
Przyborowo				
Przyrów				
Przysucha				
Puławy				
Pułtusk				
Pyzdry				
Raczki				
Radin				
Radom (100 000)		M. A. Nowakowski	2	135/102
Odrodzenie			1	
Jutrzenka				
Radomsk			1	
Gazeta Radomska				
Raków				
Radomyśl				
Radoszyce				
Radziejów				
Radziłów				
Radziwiłłów				
Radzymin				
Rajgród				
Rawa-Polska				
Ratno				
Równe				
Rożań				
Różany				
Różyszcze				
Rypin		T. Budzanowski		
Ziemia Dobrzyńska				
Sandomierz (10 000)				
Kroniki dyjeceji Sandomierskiej		Ks. Dr. S. Świetlicki	mies.	178/125
Sejny				
Tygodnik Sejneński				
Sereje				
Serniki				
Siedlce				
Gazeta Siedlecka				
Sielec				
Siemiatycze				
Sieniawka				

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Sieradz				
Ziemia Sieradzka	.		1	.
Sierpc				
Gazeta Urzędowa	.	Starostwo	.	.
Siewierz				
Skidel				
Skierniewice				
Sławatycze				
Słomniki				
Słonim				
Słupca				
Służewo				
Smorgonie				
Śniadowo				
Sobolka				
Sochaczew				
Sokal pod Kowlem				
Sokolów				
Solec				
Sempólno				
Sapoćkinie				
Sosnowiec (12000)				
Głos Pracy	3800	Narod. Partja Robot.	6	450/300
Górnik	61000	Zw. Rob. Przem. Górn.	1	.
Iskra	6000	W. Małsowski	6	450/300
Kurjer Zagłębia	.	Sp. Wydawnicza	6	420/292
Wiadomości Zagłębia	7500	Posel W. Gęborek	1	460/306
Staszów				
Stawiski				
Staw				
Stawów				
Stobychwa				
Stolpce				
Stolin				
Stopnica				
Stryków				
Sulejewo				
Surasz				
Suwałki (27000)				
Dziennik Suwalski	.	Komitet Wydaw.	6	400/311
Święciany				
Świniuchy				
Świtocz				
Szadek				
Szczekociny				
Szczębrzeszyn				

Miarka	Ilość i szerokość łamów i cena za wiersz											Uwagi	
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.		Cena mk.
pet.	90	20	
.	
pet.	5	55	15	5	55	20	.	.	.	5	55	10	drobne słowo 1,—
nonp.	5	55	30	5	55	50	5	55	25	5	55	20	Ogłosz. nie przyjmuje
pet.	5	58	20	5	58	20	5	58	10	5	58	7.50	
.	Ogł. tylko 1 cała strona 6000,— 1/2 str. 3500,— 1/3 2700,— 1/4 2000,— 1/8 1200,— 1/16 700,—
nonp.	3	60	str. 1800	6	30	str. 1000	

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Szczuczyn				
Szczeszów				
Szreńsk				
•Szumsk				
Szydłów				
Szydłowice				
Tarnogóra				
To maszów				
Kurjer Tomaszowski				
Torczyn				
Trampos				
Tuczyn				
Turek				
Gazeta powiatowa	800	Sejmik powiatowy	1	
Tuszyn				
Turobin				
Tuszysk				
Tykocin				
Tyszowce				
Urzędów				
Učicilóg				
Wąchoł				
Warka				
Warkowiec				
Warszawa				
Bandera Polska	.			.
Bellona	.	Minist. Spr. Wojsk.	mies.	.
Biuletyn Bibliograficzny	.	Wydz. Pras. Min. Spr. Wewn.	mies.	.
Czasopismo Pracowników Skarbo- wych	.			.
Chłopska Sprawa	.	Ks. Eug. Okoń	1	.
Czyn	.	Komit. Wyd. Czyn	mies.	.
Chrześcijański Związkowiec	.	St. Moszczewski	1	.
Czerwony Krzyż	.	Org. Pol. Tow. Czerw. Krzyża	2×m.	.
Dla Górnego Śląska	.	Org. Kom. Górn. Śląsk.	1	.
Drużyna	.	Józef Niczko	1	.
Dziennik Urzędowy Głównego Urzęd.	.			.
Ziemsk. Rzeczyposp.	.			.
Dziennik Urzędowy Min. Skarbu	.			.
Dziennik Urzędowy Min. Spraw We- wnętrzych	.			.

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Dziennik Urzęd. Min. Spraw Zagr.				
Dziennik Urzędowy Woj. Warsz.				
Dziennik Urzędowy Kom. Rządu st. m. Warszawy				
Dziennik Ustaw Rzeczpol. Polskiej				
Dziennik Rozporządzeń Warszawsk. Dyrekcji kolei Państwow.				
Gazeta Pożyteczna		Urbański i Siedlowski	1	.
Gazeta Ludowa	28 000	Lud. Tow. Wydawn.	1	.
Gazeta Lekarska				.
Gazeta Policji Państwowej		Organ Policji Państw.	1	.
Gazeta Poniedziałkowa	18 000	Z. Augustyński	1	.
Gazeta Poranna		Niklewicz i Sadzewicz	7	.
Gazeta Sądowa			tyg.	.
Gazeta Świąteczna		Tad. Prószyński	1	.
Gazeta Warszawska		Niklewicz i Sadzewicz	7	.
Głos Kobiet		Zofja Praussowa	2 × m.	.
Gmina	3000	Biuro Pracy Społecz.	2 × m.	.
Inwalida		Oddz. pras. Inw. Woj. Rz.-Polsk.	2 × m.	.
Ilustracja Polska Wieś i Dwór				.
Ilustrowany Przegląd Teatralny		K. Gaweł i T. Kończyk	1	.
Kinema		Jan Baumaister	1	.
Kurjer Polski		Tow. Wyd. Prasa	7	.
Kurjer Poranny		J. L. Fryze	7	.
Kurjer Warszawski		H. Lewentalowa i Z. Olchowicz	13	.
Kwartalnik Prawa Cywiln. i Karnego				
Kwartalnik Stenograficzny		Org. Zw. Stenografów		
Miesięcznik Statystyczny				
Miljonówka				
Młodzież				
Moje Pisemko		M. Arct	tyg.	.
Monitor Polski		Dzien. Urzęd. Rzeczpol. Polski	6	.
Mucha	45 000	Wład. Buchner	1	.
Myśl Niepodległa		Andrzej Niemojewski		.
Myśl Robotnicza		M. Pytlewska	2 × m.	.
Myśl Twórcza		Jan Szafranski		.
Myśl Ucznia				.
Naród	18 000	Warsz. Sp. Wydawn.	13	.
Nasza Gmina		Zw. Pracown. Admin. Gmin.		.
Nasz Kurjer		Wyd. Popularne	7	.
Nasza Praca				
Nasze Odrodzenie				
Niedola Chłopska		N. Barlicki	1	.

Miaraka	Ilość i szerokość łamów i cena za wiersz											Uwagi	
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.		Cena mk.
nonp.	72	80	.	.	.	3	70	40	
nonp.	4	50	.	.	.	2	.	54	50
nonp.	.	.	.	5	62	40	.	.	.	4	.	30	
nonp.	4	64	110	4	64	150	4	64	65	10	30	10	zob. anons
nonp.	4	64	110	4	64	150	4	64	65	6	42	50	rekl. więcej jak 1 łam 50% dr. w. Świąt. 25% droż. zob. anons
pet.	2	.	.	
nonp.	4	64	75	6	64	110	.	64	55	4	70	100	
nonp.	4	64	75	6	64	110	.	64	55	9	42	40	rekl. więcej jak 1 łam 50% dr. w. Świąt. 25% dr., zob. anons
nonp.	.	80	100	3	65	25	
.	2	80	80	
.	3	60	30	
.	1/1	str.	6000	
.	1/1	str.	6000	
nonp.	5	63	70	5	63	100	5	63	40	1/2	str.	3500	
nonp.	9	36	35	6	57	125	6	57	40	8	40	25	cyfr. i zagr. 100% droż.
nonp.	9	36	35	6	57	125	6	57	40	9	36	30	rekl. przez 2 łamy + 20% w poniedz + 25%, zagr. + 50%
nonp.	3	81	125	3	81	200	4	60	75	5	48	50	zagr. i fantazyjne + 50%
pet.	
nonp.	6	40	30	1 str. 6000, 1/2 str. 3000
nonp.	20	.	ceny ogł. wedle umowy
.	ogłosz. nie przyjmuje
.	ogłosz. nie przyjmuje
.	ogłosz. nie przyjmuje
nonp.	4	62	60	4	62	70	.	.	.	6	40	20	
nonp.	9	36	30	6	54	80	.	.	.	9	36	25	zob. Gmina
pet.	.	.	.	4	56	4	56	.	

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Nowa Polska	.			
Ogniwo	.		2Xmies.	.
Panowa	.	J. N. Müller	.	.
Placówka	.			
Polska Macieź Szkolna	.		mies.	.
Polska Odrodzona	.	M. Dobrzański	1	.
Pracownik Polski	.		1	.
Prawda Robotnicza	.			
Przegląd Dyplomatyczny	.			
Przegląd Epidemiologiczny	.			
Przegląd Narodowy	.	Niklewicz i Sadzewicz	mies.	.
Przegląd Rozrywek	.	J. Wortmann	.	.
Przegląd Wydawnictw Książnicy Polskiej	.	Tow. Naucz. Szk. Wyż.	mies.	.
Przyjaciel Zdrowia Ludu	.	Min. Zdrowia Publ.	mies.	.
Przymierze	.		1	.
Przegląd Wieczorny	.	M. S. Magnuski	6	.
Reforma	.			
Rewja	.			
Robotnik	.	Rada Nacz. P. P. S.	7	.
Rozwój	.	Tow. Rozwój	1	.
Rząd i Wojsko	.			
Rzeczpospolita	.	Sp. Wyd. Rzeczposp.	12	.
Samopomoc Akademicka	.		mies.	.
Samorząd	.	T. Narbutt	1	.
Scena i sztuka	.			
Siła	.	Pol. Zw. R.-Spół. Kred.	2Xmies.	.
Skamander	.			
Skiba	.	Artur Borajczyn	1	.
Sprawa	.			
Spółnota	.	Zw. Pols. Nar.-Spoż.	1	.
Sprawa Robotnicza	.	Nar. Partja Robotn.	1	.
Szczutek	.		1	.
Ster	.			
Strażnica	.			
Strzelec	.	Org. Zw. Strzeleckich	2Xmies.	.
Świat	.	Tow. Wyd. Świat	1	.
Światło	.			
Świat Pracy	.		2Xmies.	.
Trybuna	.			
Trzeźwość	.			
Tydzień Polski	.	A. Jerzchlejski	1	.
Tygodn. Ilustrowany	.	Gebethner i Wolf	1	.
Wola Ludu	.	St. Osiecki	1	.
Wschód Polski	.	Straż kresowa	2Xmies.	.
Wyzwolenie	.	B. Stolarski i Fr. Stasiak i Sp.	1	.

Miarka	Ilość i szerokość łamów i cena za wiersz											Uwagi	
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.		Cena mk.
.	patrz Ilustracja Polska
nonp.	6	31	30	6	31	40	.	.	.	6	31	10	ogł. nie umieszcza
.	.	.	.	3	70	24	.	.	.	3	70	12	przed tekstem tylko 1 cała str.
nonp.	.	80	100	80	70	70	zob. anons
.	ogł. nie przyjmuje
.	ogł. nie przyjmuje
nonp.	.	.	25	.	55	⁹⁰ 80	.	55	25	6	.	20	zagr. plus 500%
nonp.	.	.	.	4	72	45	.	.	.	6	48	20	{ w tek. w. jak 2 l. i świat. +25% zagr. plus 500% i fant. plus 500%
nonp.	.	.	.	3	58	50	3	58	25	3	58	25	
nonp.	4	71	90	4	71	150	4	71	50	6	47	30	{ zagr. i fant. +500% w św. +25% na stronie dla oddz. w. 150 zob. anons
nonp.	2	85	75	2	85	50	
.	50	1/1 str. 5000 1/2 3000 1/4 2000
.	ogł. nie przyjmuje
nonp.	4	63	25	4	63	30	.	.	.	4	63	10	{ okł. 1 str. 55, 2 str. 40, 3 i 4 str. 45, artykuł rekl. 18000 na okł. 4 łamy
nonp.	40	28	
.	4	.	.	1/4 str. 5000
nonp.	.	45	100	.	45	80	.	45	60	4	45	55	{ marg. 1 str. 700 2 i 3 450 4 550 nad. 500 okł. 5 łam. zob. anons
.	
nonp.	4	40	15	cała strona 2000
nonp.	4	45	55	4	45	65	4	45	40	4	45	45	{ marg. 1 str. 700 2 i 3 450 4 550 nad. 500 okł. 5 łam. zob. anons
garm.	2	93	40	
nonp.	4	30	10	
pet.	3	70	30	

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary. strony w milim.
Zagłoba				
Zdrowie			mies.	
Ziemia				
Zjednoczenie			1	
Zorza		Dr. Załuska	1	
Żołnierz Polski		Min. Sp. Wojsk.		
Życie Teatru				
Warta				
Wasilków				
Węgrów				
Widawa				
Widze				
Wielincze				
Wielkie-Sioło				
Wielki-Książ				
Wieluń (20 000)				
Tygodnik Wieluński		Wieluńsk. Sp. Wydawn.	1	350/250
Wilno (150 000)				
Gazeta Krajowa			?	
Gazeta Wileńska		Straż kresowa	6	465/315
Głos Litwy				
Nasz Sztandar		ks. J. Olszański	1	
Odrodzenie				
Przełom				
Rzeczpospolita		Spółka Wydawnicza	6	
Tygodnik Wileński				
Wesołek				
Ziemia Wileńska		Straż kresowa	1	345/245
Wilejka				
Wieruszów				
Wierzbicka				
Wiśniowiec				
Wisznice				
Wizna				
Włocławek (60000)				
Gazeta Kujawska	5000	S. Piotrowski	6	455/305
Głos Kujaw			1	
Kronika Dyecezyi Kujawsko-Kaliskiej		Konsystorz	mies.	190/120
Słowo Kujawskie			7	
Włodawa				
Włodzimierz-Wołyński				
Włoszawa				
Wodzisław				
Wochyń				

Miarka	Ilość i szerokość łamów i cena za wiersz											Uwagi	
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.		Cena mk.
.	
pet.	3	58	35	3	58	50	.	.	.	3	58	35	
nonp.	.	.	.	4	54	100	.	.	.	4	54	54	
.	1/1 strony 4000,— wych. w środy i soboty.
pet.	3	75	25	3	75	15	.	.	.	3	75	10	zobacz anons.
.	.	63	50	.	63	60	40	25	
pet.	4	65	50	4	65	60	.	.	.	6	40	15	
.	
nonp.	4	.	50	4	.	60	.	.	.	6	.	15	
.	85	60	
pet.	.	.	.	2	90	30	.	.	.	4	45	20	
pet.	4	105	24	4	105	20	.	.	.	8	50	10	zob. anons
pet.	.	88	50	.	88	60	.	88	70	.	44	15	
pet.	ogł. na okł. 1000,— str.
.	.	.	24	.	.	20	10	

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Wolborz				
Wołkowysk				
Wolbrom				
Wołożyn				
Wołpa				
Wysokie Litewskie				
„ Mazowieckie				
Wyszków				
Wyszogród				
Wyżwa				
Zagłudów				
Zaklików				
Zandrów				
Zamość				
Ziemia Zamojska			1	
Zarkin p. Częstochowa				
Zawiechost				
Zdzięcioł				
Zdołwunów				
Zduńska-Wola				
Zelechów				
Zelwa				
Zgierz	800	Magistrat	1	120/90
Gazeta Zgierska				
Złoczów p. Sieradzem				
Żuromin				
Żychlin				
Zwolen				

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Pisma polityczne, oświatowe i społeczne				
C. Małopolska.				
Biała (12000)				
Wyzwolenie Społeczne	10000	Antoni Pająk	1	500×400
Bielsk (30000)				
Tygodnik Bielsko-Bialski	2000	X. Mączyński	1	400×600
Bołż				
Bilcz				
Bircza				
Bitków				
Bóbrka				
Bochnia				
Bohorodczany				
Bolechów				
Borszczów				
Borysław „Świt“				
Brody				
Brzesko				
Brzezany				
Brzozów				
Brzuchowice				
Buczacz				
Budzanów				
Bukowsko				
Bursztyn				
Busk				
Chodorów				
Chołojów				
Chorostków				
Chyrów				
Kwartalnik Chyrowski		X. T. Bzowski	kwart.	
Chrzanów				
Cieszanów				
Cieszyn (22000)				
Dziennik Cieszyński		Wł. Kubisz	6	420/280
Głos Ludu Śląskiego	5000	Spółka Wydawnicza	1	380/250
Gwiazdka Cieszyńska		Związek Śląsk. Katol.	2	380/250
Nowy Czas		Związek Śląsk. Ewang.	1	
Odrodzenie		Józef Chobot	mies.	290/210
Pobudka				
Poseł Ewangelicki	3000	X. Prof. J. Stonawski	2	420/280
Czerlany				

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn razy	Roz- miary strony w milim.
Czernelica				
Czortków				
D ąbrowa				
Dębica				
Delatyn				
Dobromil				
Dolina				
Drohobycz (50000)				
Dukla				
Dynów				
Gologóry				
Gorlice				
Grodno-Jogielońskie				
Grybów				
Grzymałów				
Gwoździec-Miasto				
H alicz				
Horodeńka				
Horożanka				
Husjatyn				
J abłonka				
Jabłonów				
Janów (pod Lwowem)				
Janów (pod Trębowlą)				
Jarencze				
Jarosław (28000)				
Tygodnik Jarosławski	5000	Leon Margel	1	
Jaryczów-Nowy				
Jasło				
Jasłowice				
Jasłowiec				
Jaworów				
Jaworzno				
Jezierna				
Jezierzany				
Jeżowo				
Jezupol				
I woniecz				

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Kałusz				
Kamionka-Strumiłowa				
Kańczuga				
Kęty				
Kolbuszowa				
Kołomyja (43000)				
Nowa Gazeta Kołomyjska	1200	Zw. Mieszcz. Polskiego	.	.
Prawda Pokucka				
Komarno				
Koniuchy				
Kopczyńce				
Koropice				
Kozowa				
Kraków (250 000).				
Bocian	.	Lipiński Łobzów	mies.	.
Czas	.	Drukarnia Czasu	7	610/450
Czasopismo prawnicze i ekonomiczne	2200	Krakowska Sp. Wyd.	6Xwrok.	120/200
Djabeł	.	Borkowski Stradom	2Xtyg.	.
Figlarz	.	Zwolinski Wielopole	.	.
Formiści	1000	K. Winkler T. Czyżewski	mies.	240/160
Fortuna, pismo poświęcone koja- rzeniu małżeństw	6000	A. Eberski	mies.	.
Głos Eucharystyczny	.	X. J. Mazurek	mies.	220/140
Głos Narodu	15000	Polska Sp. Prasowa z. p.	6	480/360
Głosy Katolickie	.	X. J. Rostworowski	mies.	.
Goniec Krakowski	38500	Spółka Wydawnicza Goniec Krakowski	7	360/240
Humor Polski	.	Lipiński Łobzów	2Xmies.	.
Ilustrowany Kurjer Codzienny	80000	Marjan Dąbrowski	7	370/220
Intencje Miesięczne	.	O. O. Jezuici	.	.
Język Polski	3000	Tow. Miłośników Języka polskiego	5X rocznie	250/170
Kobieta Polska	4000	X. L. Kasprzyk	mies.	.
Krakowski Przegląd Teatralny
Lud Katolicki	.	Spółdzielnia Lud Katolicki	1	220/167
Misje Katolickie	.	X. J. Knysztowski	mies.	320/240
Młoda Polska
Młodzież Polska	.	X. J. Śliwa	mies.	320/240
Muzyka i śpiew	4000	R. Fack	mies.	260/180
Na Przełomie
Naprzód	12000	Sp. Wydawn. Naprzód	6	370/250
Niewiasta Katolicka	.	A. Starowiejska	2Xmies.	.
Nowa Reforma	15000	Sp. z ogr. odpow.	6	530/390
Nowości Ilustrowane	.	Lipiński Łobzów	.	.

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Nowy Dziennik	.	Małopol. Sp. Wydawn.	7	.
Odbudowa Kraju	.	Dr. Biegeleisen	.	.
Opinia Publiczna	.	Stefan Przepolski	1	.
Piast	.	Polskie Stow. Ludowe	.	290/240
Polski Filatelista	.	Filatelja	mies.	.
Polski Siew	.	Ks. Sapiński	1	.
Poradnik Językowy	1000	R. Zawiliński	mies.	190/120
Poradnik Oświatowy
Posłaniec Serca Jezusowego	.	Ks. J. Roztworowski	mies.	.
Prawda	.	Ks. Kędziora	1	.
Prawo Ludu	.	Posel Klemensiewicz	1	370/260
Przegląd Powszechny	.	Księża Jezuici	mies.	180/105
Przyjaciel Ludu	.	Chłopska Spółka Wyd. Jan Stapiński	1	200/140
Robotnik Polski	.	Ks. L. Kasprzyk	1	370/220
Rzeczpospolita	.	.	7	.
Ruch Pedagogiczny
Sodalis-Marianus	.	Tow. Jezusowe	6 r. roczn. mies.	.
Sprawozdanie Akad. Umiejętności Wawel
Wieniec-Pszczółka	12000	St. Rymar	1	225/170
Wiadomości Numizmatyczno-Arche- ologiczne	.	Tow. Numizmatyczne	mies.	245/170
Wiara i Życie	.	Ks. Roztworowski	6 r. roczn.	.
Wolne Słowo	.	.	1	.
Zjednoczenie
Krosno				
Krystynopol				
Krzeszowice				
Kupczyńce				
Kuty				
Landskorona				
Łańcut				
Łimanowa				
Łisko				
Lubaczów				
Łwów (300000).				
Czasopismo Pedagogiczne				
Czasopismo Politechniczne				
Dziennik Ludowy	15000	Lud. Spółdz. Tow. Wyd.	6	345/245
Dziennik Nowy				
Dziennik Urzędowy Małop. dyrekcji Poczt. i Telegr.	8000	.	.	.

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Dziennik Urzędowy Kuratorjum Okręgu Szkolnictwa Lwów- skiego	8000			
Filatelista		Eug. Szerban	mies.	235/160
Gazeta Codzienna	10000	Inż. F. Thumen	6	390/260
Gazeta Kościelna			6	
Gazeta Lwowska			1	
Gazeta Niedzielną				
Gazeta Poranna i Wieczorna	25000	Spółka Akc. Wyd.	13	355/245
Goniec Wieczorny				
Kosmos				
Kurjer Lwowski	10000	Sp. Wyd. Kurj. Lwowsk.	6	
Kwartalnik Historyczny	.	Tow. Historyczne	kwart.	.
Lwowianin				
Lwowskie Nowiny Poniedziałkowe	8000	St. Zacharjasiewicz	1	465/300
Miesięcznik Katechetyczny i Wy- chowawczy	.	Zw. Księży Prefektów Rzeczypospol. Polskiej	mies.	240/150
Miesięcznik Sądowniczy				
Muzeum				
Na chwilach Życia				
Odrodzenie		Zw. Stow. Zarobk. i Gosp.		320/240
Oszczędność				
Pamiętnik Literacki				
Posłaniec św. Antoniego		O. Kmieciak		
Przegląd Poniedziałkowy	25000	Inż. F. Thumen		380/260
Przegląd Prawa i Administracji	750	Prof. Dr. r. Till	mies.	240/150
Przegląd Teologiczny				
Przegląd Wydawnictw Książnicy Polskiej				
Przewodnik Naukowy i Literacki				
Przewodnik Pożarniczy				
Ruch Filozoficzny	.	K. Twardowski		250/180
Rzeczpospolita	.	Sp. Wyd. Rzeczpospol.	6	.
Słowo Polskie	10000	Sp. Dzierżawna	12	410/270
Świt Dytyny				
Sylwan				
Szczutek	20000	Szczutek	1	310/240
Szkoła				
Trybuna Polska				
Tygodnik Lwowian				
Wiek Nowy	.	Sp. Wyd. Wiek Nowy	6	340/250
W Obronie Ojczyzny				

Miarka	Ilość i szerokość lamów i cena za wiersz											Uwagi	
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Lamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Lamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Lamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Lamów	Szerok. w milim.		Cena mk.
pet.	ogł. nie przyjmuje
nonp.	3	80	30	3	80	36	3	80	30	6	40	15	{ 1/1 str. 1500,— 1/2 str. 800,— 1/4 str. 400,—
nonp.	4	.	80	4	.	60	4	.	25	7	.	10	{ nekr. 25,— drobne 4,— za słowo
nonp.	3	80	80	3	80	60	3	80	24	.	.	.	{ komun. 3 ł. 80 mil. 40,— zwyecz. 6 ł. 40 mil. 60,— zobacz anons
nonp.	3	80	80	3	80	60	3	80	30	6	40	10	drobne, wyraz 4,—
.	{ ogł. 1/8 str. 100,— zobacz anons
nonp.	3	90	80	3	90	50	.	.	.	7	116	8	
.	1	.	.	ogł. wedł. umowy.
.	{ 1/1 str. 4000,— 1/2 str. 2000,— 1/4 str. 1000,— 1/8 str. 500,—
nonp.	3	80	30	3	80	36	3	80	30	6	40	6	
.	1	110	.	wedle umowy
pet.	str. 1000	
nonp.	4	.	60	4	.	36	4	.	18	6	.	6	Ogł. zamiejs. przed tekst. 80,— przed kron. 50,— po kron. i komunik. 40,— nadzw. i nekrolgja 24,— zwyecz. 8,— drb. słw. 3,—
nonp.	3	90	70	3	90	70	3	90	35	6	45	12	I. strona wiersz 100,— zobacz anons.
nonp.	5	40	28	
nonp.	3	77	100	3	77	60	3	77	35	6	38	12	drobne słowo 5,—

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Magierów				
Maków				
Medenice				
Mielec				
Mielnica				
Mikołajów				
Mikuliczyn				
Mikulince				
Monasterzyska				
Morszyn				
Mościska				
Mosty-Wielkie				
Msza-Nadolna				
Muszyna				
Myślenice				
Nadworna				
Narajów (miasto)				
Narol (miasto)				
Niemirów				
Niepołomice				
Nisko				
Niżniów				
Nowy-Sącz				
Nowy-Targ (10000)				
Gazeta Podhalańska		Podhalań. Sp. Wydawn.	1	310/230
Obertyn				
Odszykoń				
Olesko				
Oświęcim				
Ottynia				
Pasieczna				
Perechinsko				
Pilzno				
Pistryń				
Piwniczna				
Podgórze				
Podhajce				
Podhorce				
Podkamień				
Podwoleczyska				

Miarka	Ilość i szerokość lamów i cena za wiersz									Uwagi			
	Przed tekstem			W tekście		Nadesłano			Zwyczajne				
	Lamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Lamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Lamów	Szerok. w milim.	Cena mk.		Lamów	Szerok. w milim.	Cena mk.
garm.	2	90	40	2	90	35	.	.	.	2	90	30	

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milin.
Pomorzan				
Poronin				
Pruchnik				
Przemysł (60000)				
Kronika Diecezji Przemyskiej				
Nowiny Poniedziałkowe	.	J. Mandel		
Nowy Głos Przemyski	.	J. Schlam		
Ziemia Przemyska	.	Jan Łazor	1	420/270
Przemyslań				
Przeworsk				
Rabka				
Radomyśl Wielki				
Radymno				
Radziechów				
Radziwiłów				
Rajbrot				
Rawa-Ruska				
Rohatyn				
Robczyce				
Rozdół				
Rośniatów				
Rozwadów				
Rudki				
Rudnik				
Rymanów				
Rzeszów (30000)				
Ziemia Rzeszowska	.		1	275/200
Sądowa-Wisznia				
Sambor				
Sanok (15000)				
Ziemia Sanocka	.	R. Skoczyński	2 mies.	300/250
Sassów				
Schodnica				
Sędziszów				
Sieniawa				
Skala				
Skalat				
Skatwina				
Skoczów				
Śniatyn				
Sokal				
Sokolów				

Miarka	Ilość i szerokość łamów i cena za wiersz											Uwagi	
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.		Cena mk.
.	3	90	10	3	90	6	
pet.	3	64	15	3	64	10	3	64	8	3	64	8	zobacz anons
.	.	.	.	2	160								

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Solotwina Stanisławów (30000) Kurjer Stanisławowski Głos Stanisławowski	3000	Sp. Wydawnicza	1	
Stary Sącz Stary Sambor Stecowa Stojanów Stryj Strzyżów Sucha Swoszowice Szczawnica Szkló				
Tarnobrzeg Tarnopol Głos Polski	.	Dr. Orliński	1	
Tarnów Lud katolicki Lud Polski Światowid Sztandar Polski				
Tłumacz Tłuste Toki Toporów Trembowla Truskawiec Tuchów Turka Tustanowice Tyczyn Tyśmienica				
Ulanów Ulnów Ujście-Biskupie Uścieszko Ustroń Ustrzyki-Dolne				
Wadowice Wieliczka				

Miarka	Ilość i szerokość łamów i cena za wiersz										Uwagi		
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano		Zwyczajne				
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów		Szerok. w milim.	Cena mk.
.	72	30	.	72	25	.	56	16	zob. anons
.	.	.	.	3	80	30	3	80	20	3	80	15	

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Wilcza-Wola Wisła				
Zabłotów				
Zabrze				
Zakopane				
Zaleszczyki				
Założsce				
Zawoja				
Zbaraż				
Zborów				
Zbrzyż				
Żegiestów				
Zielona				
Złoczów				
Żmigród-Nowy				
Żółkiew				
Żołynia				
Zurawna				
Żydaczów				
Żywiec				

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Pisma polityczne, oświatowe i społeczne				
D. Górny Śląsk.				
Bytom (65000)				
Dziennik Śląski	11000	Katolik Sp. Wyd. z o. p.	6	420/280
Goniec Śląski	.	Goniec Śląski Sp. Akc.	6	415/285
Katolik	26000	Katolik Sp. Wyd. z o. o.	3	420/280
Gliwice (72000)				
Kurjer Śląski	12000	Katolik Sp. z ogr. odp. Bytom	6	420/280
Sztandar Polski	15500	Sztandar Polski T. z o. p.	6	.
Katowice (54000)				
Gazeta Górnicza	.	J. Biniszkievicz	.	.
Gazeta Ludowa	.	Górnoślązak Sp. z o. p.	6	280/400
Gazeta Robotnicza	12000	.	.	.
Górnoślązak	.	Adolf Ligoń	.	.
Ognisko domowe
Oświata
Polak	22000	Polak Sp. z ogr. por.	6	430/275
Wolny Związkowiec
Opole (36000)				
Gazeta Opolska	.	Br. Koraszewski	6	415/290
Rybnik				
Gazeta Rybnicka

Miarka	Ilość i szerokość łamów i cena za wiersz											Uwagi	
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.		Cena mk.
pet.	3	88	24 polsk.	8	34	8 polsk.	zob. anons
pet.	4	70	24 polsk	8	35	8 polsk.	
pet.	3	88	24 pols.	8	35	8 polsk.	zob. anons
pet.	3	88	24 polsk.	8	34	8 polsk.	
pet.	3	110	60 polsk.	7	45	8 polsk.	
pet.	3	96	40 polsk.	.	.	.	3	90	24 polsk.	8	38	8 polsk.	
pet.	
pet.	8	35	8 polsk.	
kol.	4	70	4 niem.	7	40	1 niem.	

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Pismo polityczne, oświatowe i społeczne				
E. Poza granicami Polski.				
Wolne miasto Gdańsk				
Dziennik Gdański				
Gazeta Gdańska				
Robotnik Gdański				
Obczyzna.				
Bochum				
Wiarus Polski			6	280/415
Berlin				
Dziennik Berliński, Raupachstr. 6.				
Herne				
Narodowiec		M. Kwiatkowski i Spk.	6	420/280
Oberhausen (100 000)				
Naród		M. Kwiatkowski i Spk.	6	420/280
Warmja.				
Olsztyn (40 000)				
Gazeta Olsztyńska	5000	Joanna Pieniężna	6	422/282

Miarka	Ilość i szerokość łamów i cena za wiersz										Uwagi		
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów		Szerok. w milim.	Cena mk.

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Pisma zawodowe:				
a) Lekarskie				
Kraków Przegląd Lekarski	1500	Tow. lekarskie krak.	mies.	280/200
Lwów Lwowski Tygodnik Lekarski	-	Lwowskie Tow. lek. i Tow. Lekarskie Gal.	-	315/225
Poznań Nowiny Lekarskie	-	-	mies.	-
Warszawa Gazeta Lekarska	-	Dr. W. Szumlański	1	-
Lekarz Wojskowy	-	Min. Spraw Wojskow.	1	-
Przegląd Dentystyczny	-	-	6×roc.	250/165
Wiadomości Weterynaryjne	-	-	-	-
b) Farmaceutyczne i chemiczne				
Lwów Czasopismo aptekarskie Przegląd Chemiczny	-	-	-	-
Poznań Drogerzysta	1600	A. Gustowski	-	295/230
Warszawa Drogista Polski Wiadomości Farmaceutyczne	-	A. Rzyńska i Nock	-	-
c) Handlowe				
Kraków Przegląd Kupiecki	2800	Krakow. Stow. Kupców	1	315/240
Korespondent Polskiego Towarzystwa Handlowego	-	Izba Handl. Przemysł.	2	-
Lwów Odrodzenie	-	Zw. Tow. Zarobkowych i Gospodarczych	2 mies.	-
Gazeta Bankowa	2000	Wywiad biuro inform. wydawnicze	-	-
Tygodnik Dostaw	-	Tygodnik Dostaw Sp. Wyd. z ogr. por.	-	320/280
Poznań Dom Gościnny	2000	Artur Gustowski	2 mies.	295/230

Miarka	Ilość i szerokość łamów i cena za wiersz												Uwagi
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	
pet.	2	100	15	2	100	20	2	100	17	2	100	15	
			str. 3000									str. 2500	$\frac{1}{1}$ str. okładki 2000,— zob. anons
pet.	2	90	30	2	90	20	2	90	20	2	90	20	
													$\frac{1}{1}$ str. 800, $\frac{1}{2}$ str. 500, $\frac{1}{4}$ str. 300; — na 1, 2 i 4 str. okł.: $\frac{1}{1}$ str. 1000, $\frac{1}{2}$ str. 600, $\frac{1}{4}$ str. 400
			str. 2000									str. 1500	3 str. okł. 3000,— 4 str. okł. 4000,— ogł. wedł. umowy
nonp.													$\frac{1}{1}$ str. 3000,— $\frac{1}{2}$ str. 1500,— $\frac{1}{4}$ str. 750,— $\frac{1}{8}$ str. 400,— $\frac{1}{16}$ str. 200,— zob. anons
nonp.	3	125	13	3	125	13	3	125	13	3	125	10	zob. anons
pet.	2	91	15	2	91	15	2	91	12	4	45	8	na okładce 10,—
													$\frac{1}{1}$ str. 4000, $\frac{1}{2}$ 2000 $\frac{1}{4}$ 1000, $\frac{1}{8}$ 500, $\frac{1}{16}$ 300
nonp.	4	60	30	4	60	22				6	40	15	$\frac{1}{1}$ str. 6000, $\frac{1}{2}$ 3000, $\frac{1}{4}$ 1500, $\frac{1}{8}$ 1000 zob. anons
nonp.													$\frac{1}{1}$ str. 3000, $\frac{1}{2}$ 1500, $\frac{1}{4}$ 750, $\frac{1}{8}$ 400, $\frac{1}{16}$ 200 zob. anons

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Dziennik Handlu Bydłem	.	A. Klóskowski	6	450/300
Kolonialista	.	A. Klóskowski	1	450/300
Kupiec	6000	A. Gustowski	1	295/230
Poradnik dla Spółek	.	.	.	300/240
Przegląd Włóknisty	1500	A. Gustowski	1	295/230
Rynek Drzewny i Przegląd Leśniczy	.	T. Z. O. P.	2	.
Warszawa				
Gazeta Giełdowa i Losowań	.	M. Polikier	2 mies.	.
Kurjer Asekuracyjny	.	L. Feldenhorst	2 mies.	.
Tygodnik Handlowy	.	Stow. Kupców Polskich	1	.
d) Przemysłowe				
Drohobycz				
Petrol	.	Leopold Eisenstein	.	420/270
Kraków				
Przemysł — Czasopismo Techniczno- Przemysłowe	.	Inż. B. Deką	3 mies.	.
Czasopismo Automobilowe	7000	Eskapy	mies.	.
Czasopismo Górniczo-Hutnicze
Czasopismo Krakowskiego Towarzy- stwa Techników
Przegląd Naftowy	.	T. P. G.	2 mies.	.
Przegląd Techniczno-Przemysłowy	10000	Feliks Statter	2 mies.	275/208
Lwów				
Czasopismo Techniczne	.	Polskie Towarzystwo Politechniczne	mies.	305/230
Poznań				
Gazeta Mleczarska	.	Zjednocz. Mleczarzy na W. Ks. Pomorze i Śląsk	3 mies.	250/184
Polska Flota Powietrzna
Przegląd Graficzny	.	Drukarnia Polska T. A.	1	340/210
Skóra i Obuwie	.	A. Klóskowski	1	450/300
Wiadomości Techniczne	.	Syrokomla-Syrokowski i Pilczek	mies.	320/240

Miarka	Ilość i szerokość lamów i cena za wiersz											Uwagi	
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Lamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Lamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Lamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Lamów	Szerok. w milim.		Cena mk.
pet.	3	90	8	3	90	8	.	.	.	6	45	4	{ 1/1 str. 3600, 1/2 str. 1800, 1/4 str. 900, 1/8 str. 500, 1/16 str. 250; zob. anons
pet.	3	90	8	3	90	8	.	.	.	6	45	4	
nonp.	
.	5	40	6	{ogł. na I. II. i ostatniej stronie 12. reklamy 30 1/1 str. 3000, 1/2 str. 1500, 1/4 str. 750, 1/8 str. 400, 1/16 str. 200; zob. anons
nonp.	
pet.	30	.	.	12	
.	{ 1/1 str. 7500, 1/2 str. 4000, 1/4 str. 2250, 1/8 str. 1500, przed tekstem 50% droż.
nonp.	3	.	90	3	.	115	3	.	75	4	.	45	
.	1/1 1/2 1/4	str. " "	4500 2500 1500	1/1	str. " "	10000	1/1 1/2 1/4	str. " "	4000 2400 1400	.	.	.	
pet.	{statystyczny wykaz ko- palń, produkcji i łoż- czenia ropy w język. polskim, franc. i niem.
.	
garm.	
.	{ 1/1 str. 3500, 1/2 str. 2000, 1/4 str. 1000, na okładce 50% drożej, zob. anons 1/1 str. 6000, na okładce 8000, ogłosz. mniejsze odpowiednio taniej
nonp.	4	50	144	4	50	72	4	50	72	4	50	36	
.	.	.	.	2	105	40	.	.	.	5	40	10	
.	{ 1/1 str. 3000, 1/2 str. 1600, 1/4 str. 900, 1/8 str. 500, na I. i ostatniej stronie o 50% droższe
pet.	2	94	15	4	47	5	
pet.	4	45	4	
.	3	90	8	3	90	8	.	.	.	6	45	4	zob. anons
.	1/1	str.	8000	1/1	str.	4000	
.	3 i 4 str. okładki 5000

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Warszawa				
Gazeta Cukrownicza	.	Z. Przyrembel	.	.
Kino
Przegląd Elektrotechniczny	.	Inż. R. Podoski	2×mies.	.
Przegląd Gazowniczy	.	Org. Centr. Zw.	2×mies.	.
Przegląd Gospodarczy	.	Polsk. Przem. Gór. Handlu i Finansów	.	.
Przegląd Przemysłowo-Handlowy	.	Reklama Polska	2×mies.	.
Przegląd Techniczny	.	F. Kucharzewski	1	.
Przemysł i Handel	.	Min. Przem. i Handlu	1	.
Przewodnik Stow. Budowlanych Roboty Publiczne	.	Min. Rob. Publ.	6—10 × roczn.	260/180
e) Rolnicze				
Cieszyn				
Rolnik Śląski
Kraków				
Przewodnik Kółek Rolniczych
Pszczelarz
Lwów				
Bartnik Postępowy	4000	Pol. Tow. Pszczelar- skie i Gospodarcze	mies.	235/160
Czasopismo Spółek Rolniczych	.	Krajowy Patronat Spółek Rolniczych	mies.	320/245
Hodowla Drobiu	.	Tow. Gospodarcze	mies.	230/150
Miesięcznik Ogrodniczy	.	Tow. Gospodarcze	mies.	.
Rolnik	.	Tow. Gospodarcze	2 r. mies.	340/240
Poznań				
Bartnik Wielkopolski	.	A. Chełmiński, Otorowo pow. szam.	mies.	230/155
Poradnik Gospodarski	.	Wielkop. Izba Roln.	1	250/184
Ziemianin	.	Centr. Tow. Gosp.	mies.	180/117
Toruń				
Kłosa	5000	Pom. Izba Rolnicza	1	245/170
Warszawa				
Gazeta Rolnicza	.	St. Czekanowski	1	.
Czasopismo Współdzielni Rolniczych	.	Org. Zw. Rew. Pol. Now. Rol.	mies.	.

Miejsowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Gazeta Rolnicza				.
Las Polski	.	Org. Zw. Leśników Polaków	.	.
Nasza Drużyna	.	Centr. Zw. Kółek Rolnicz.	1	.
Ogrodnik	.	Tow. Ogrodnicze	2 mies.	.
Poradnik Kółek i Stowarzyszeń Rolniczych	.	Centr. Zw. Kółek Rolnicz.	1	.
Przegląd Leśny	.	T. Łuczycki	2 mies.	.
Przegląd Ziemiański	.	Zw. Ziemiański	co 10d.	.
Przewodnik Kółek i Spółek Rol- niczych	.	Zw. Kółek Roln. T. Z. R.	.	.
f) Rzemieślnicze				
Grudziądz				
Gazeta Rzemieślnicza	2000	Izba Rzemieślnicza	2 mies.	240/165
Lwów				
Gazeta Krawiecka „Powszechna Gazeta Młynarska“				
Poznań				
Piekarz i Cukiernik	.	Kłośkowski	.	450/300
Warszawa				
Gazeta Rzemieślnicza	.	Centr. Tow. Rzemieśln.	1	.
Mechanik	6000	Słow. Mech. Polsk w Ameryce	mies.	.
Młynarz Polski	.	Zw. Młyn. Polskich	2 mies.	.
Przegląd Felczerski	.	Zw. Felcz. Warszawy i okol.	mies.	.
Rybak Polski	.	M. Kaczanowski	mies.	.
g) Urzędnicze				
Kraków				
Kolejowiec Polski	.	Bronisz	2 mies.	.
Przegląd Sądowy	.	Zw. Sędziów Małop.	mies.	.
Lwów				
Gazeta Pocztowa	3000	Dr. St. Polakiewicz	mies.	.
Głos Polskiego Związku służby Państwowej				
Wiadomość	1500	Zw. St. Urz. z wyszł. akad.	mies.	250/175

Miarka	Ilość i szerokość lamów i cena za wiersz											Uwagi	
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	lamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	lamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	lamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	lamów	Szerok. w milim.		Cena mk.
nonp.	{ 1 str. plus 50 ⁰ / ₀ 2 str. plus 25 ⁰ / ₀ ost. st. 1 ¹ / ₁ str. 4500.— 1 ¹ / ₂ str. 2250.—
	.	.	{ 1 ¹ / ₁ 1 ¹ / ₂	str. "	6400 4200	.	.	.	{ 1 ¹ / ₁ 1 ¹ / ₂	str. "	3600 1800		
	.	.	{ 1 ¹ / ₁ 1 ¹ / ₂ 1 ¹ / ₄	str. " "	3000 1600 900		
	.	.	{ 1 ¹ / ₁ 1 ¹ / ₂	str. "	8000 4000	.	.	.	{ 1 ¹ / ₁ 1 ¹ / ₂	str. "	3200 1600		
	{ 1 ¹ / ₁ 1 ¹ / ₂	str. "	4000 2000		
	.	.	.	4	54	100	4	54	75	4	54	50	
	{ 1 ¹ / ₁ 1 ¹ / ₂	str. "	6000 3000	1 ¹ / ₁ 1 ¹ / ₂	str. "	9000 4500	.	.	.	{ 1 ¹ / ₁ 1 ¹ / ₂	str. "	5000 2500	
pet.	2	80	30	.	.	.	2	80	20	4	40	6	
pet.	3	90	8	3	90	8	.	.	.	6	45	4	
nonp.	3	53	40	3	58	50	.	.	.	3	58	25	
	{ 1 ¹ / ₁ 1 ¹ / ₂ 1 ¹ / ₄ 1 ¹ / ₈	str. " " "	8000 5000 3000 1500	{ 1 i 4 str. okładki plus 50 ⁰ / ₀ zobacz anons. 1s.okł.5000, 2s.okł.3750. 3 i 4 str. okładki 3250 części str. stos. drożej,
	1 ¹ / ₁	str.	3000	
	1 ¹ / ₁	str.	800	
	1 ¹ / ₂	"	500	
	1 ¹ / ₄	"	300	
nonp.	58	5	okładka plus 50 ⁰ / ₀
	ogł. według umowy
	60	40	
	
	{ 1 ¹ / ₁ str 200, 1 ¹ / ₂ str.110, 1 ¹ / ₄ str 80 —, paski 10 wiersz, 50,— 5 wiersz 25, ponad 100 w. 10

{ 1 str. plus 50%
2 str. plus 25%

{ ost. str. $\frac{1}{1}$ str. 4500.—
 $\frac{1}{2}$ str. 2250.—

{ 1 i 4 str. okładki plus
50% zobacz anons.

{ 1s.okł.5000, 2s.okł.3750.
3 i 4 str. okładki 3250
części str. stos. drożej.

okładka plus 50%

ogł. według umowy

{ $\frac{1}{1}$ str 200, $\frac{1}{2}$ str. 110, $\frac{1}{4}$ str
80 —, paski 10 wiersz. 50,- 5
wiersz 25, ponad 100 w. 10.

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Poznań				
Głos Urzędnika Polskiego	18000	Zw. Tow. Pol. Urzęd. Państw.	2Xmies.	350/230
Tygodnik Naucz. Polskiego	2000	Związek Dzieln. Stow. Nauczycieli Polaków	.	.
Warszawa				
Głos Nauczycielski	.	Związek Polsk. Naucz. szkół powszechnych	2Xmies.	.
Kolejowiec Polski	.	Polski Zw. Kolejowców	2Xmies.	.
Kolejowiec Współdzielca	.	C. Z. S. K.	.	.
h) Związki zawodowe				
Bytom				
Pracownik umysłowy	.	Zw. Pracown. Z. Z. P.	2Xmies.	2 0/200
Kraków				
Ruch Robotniczy	.	Chrześc. Zw. Robotnicze	2Xmies.	.
Spółem	.	Rzemieśl. Związków Zawodowych	mies.	.
Chrześcijańska Służąca Polska	5000	Polski Związek zawod. Chrześ. służby domow.	mies.	260/180
Metalowiec
Królewska Huta				
Wzajemna Pomoc	75000	Związek Metal. Z. Z. P.	2Xmies.	.
Piotrków				
Szklarz	.	Organ Zw. Zaw. Rob. Przemysłu Szklanego	2Xmies.	.
Poznań				
Przegląd Kupiecki	.	Związek Handlowców	2Xmies.	265/180
Warsztat i Rola	.	Zjedn. Zaw. Polskie	2Xmies.	300/225
Warszawa				
Cukrownik	.	Zw. Zaw. Rob. Cukrow.	.	.
Maszynista Związkowiec
Przegląd Pożarniczy	.	L. Ostaszewski	.	.
Robotnik Budowlany	.	Organ Związku Zaw. Robotników i Robotnic Przem. Budowlanego	1	.
Urzędnik Gospodarczy	.	Organ Tow. Urzęd. Gosp. Rzeczp. Polskiej	.	.
Wiadomości Graficzne	.	Polskie Zjedn. Polsk. Zw. Druk. i Pokr. Zaw.	.	.

Miarka	Ilość i szerokość lamów i cena za wiersz												Uwagi
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Lamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Lamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Lamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Lamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	
pet.	2	95	30	4	45	8	
.	
.	4	40	40	
nonp.	2	98	35	2	98	30	
.	4	62	.	
pet.	2	90	24 polsk.	4	45	8 polsk.	
.	8	
.	
.	.	.	.	3	90	3	90	5	
.	
.	ogłosz. nie przyjmuje
nonp.	2	90	50	.	.	.	2	90	30	4	45	8	
pet.	.	.	.	2	95	.	2	95	.	4	45	6	
.	ogłosz. nie przyjmuje
.	.	.	strona 5400 1/2 str. 2700	.	.	strona 6000 1/2 str. 3000	
.	
.	
nonp.	62	10	

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
i) Sportowe				
Kielce Nasz Druh	.	Komenda X. Okręgu harcerzy polskich.	.	260/185
Łonża Czuwaj	2000	B. Eland i Kleindienk	mies.	275/180
Lwów Przewodnik Gimnastyczny Sokół	.	Dzieln. Małopolsk. Zw. Sokolego	.	.
Poznań Dwutygodnik Sportowy Ruch Harcerski Sokół	6000 4000	„Par“ Polska Agencja Reklamy Zw. Tow. Gimn. Sokół Dzieln. Wielkop. i Pomorska	2 mies. .	. 310/225
Warszawa Harcerz Harcemistrz Przegląd Sokoli Tenis Polski	.	Tow. Sokół	.	.

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Pisma obcojęzyczne:				
Francuskie:				
Warszawa				
Le Journal de Pologne	.	Ludkiewicz	7	
L'Est Polonais	.	Straż kresowa	2 mies.	305/225
Niemieckie:				
Białystok				
Białystoker Volksblatt				
Bielsk				
Der Angestellte	1000	Zw.Urz.pryw. i prz.G.S.	2 mies.	290/420
Ewangelische Kirchenzeitung	.	Dr. Artur Schmidt Kirchpl. 3.	mies.	
Ostschlesische Post	.	P. J. Urbanke Pastornak 7.		
Ostschlesische Volkstimme	1800	Niem. partja socj.	2	400/600
Proletarier	5000	komis. Zaw. dla wsch. Śląska	2 mies.	420/290
Bojanowo (Poznańskie)				
Bojanower Anzeiger	2300	Max Bernhardt	2	410/280
Bydgoszcz (Poznańskie)				
Deutsche Rundschau	2500	A. Dittmann	6	430/282
Deutsche Volkszeitung				
Bytom (G. Ś.)				
Oberschlesische Grenz-Zeitung	.	Fr. Hadryan	6	410/280
Chełmno				
Culmer Zeitung				
Chełmża (Pomorze)				
Culmseer-Anzeiger				
Chodzież (Poznańskie)				
Chodziezener Kreis-Zeitung	1200	Spektorek	2	440/280
Chojnice (Pomorze)				
Konitzer-Tageblatt	.	W. F. Schreier	6	435/280
Cieszyn				
Schlesisches Tageblatt				
Teschener Zeitung	.	Jacob Reidmann	3	420/290
Gdańsk				
Danziger Neueste Nachrichten	75000	Fuchs & Co.	6	450/315
Danziger Zeitung
Westpreussisches Volksblatt				
Gniezno				
Gnesener Zeitung	.	Alfred Baensch		
Grudziądz (Pomorze)				
Weichselpost	.	Weichselpost	6	.

Miarka	Ilość i szerokość łamów i cena za wiersz											Uwagi	
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.		Cena mk.
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.		Cena mk.
nonp.		64	100		64	60					39	30	Za artyk. przed tekst. 100,— za artykuły w tekście 75,— strona okładki 4000,—
nonp.										4	40	10	
garm. pet.				3	90							4	
garm. pet.	3	90	6							6	45	2,50	
kolo.							3	89	15	7	38	5	
pet.							4	70	24 p.	8	35	8 p.	
pet.							3	90	7	6	45	3	
pet.							3	90	10	5	55	5	
nonp. kolo.							4 4	78	90 p.	10 8	30	22,50 p. 10 p.	zobacz anons
kolo.	3	93	50	3	93	40	3	93	30	8	38	8	

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Gliwice (Śląsk) Oberschlesische Post	10500	T. z. o. p.	6	.
Inowrocław Kujawischer Bote	3000	Kujawischer Bote T. z. o. p.	6	500/350
Kartuzy (Pomorze) Karthäuser Zeitung	3000	Otto Ehlers	2	395/265
Katowice Der Oberschlesische Kurier Kattowitzer Zeitung	42000	Kurler G. m. b. H.	6	420/280
Kościerzyna Berenter Zeitung
Krotoszyn Krotoschiner Zeitung	1700	W. Schmidt	3	425/282
Leszno (Poznańskie) Lissaer Tageblatt	3500	O. Elsermann	6	420/280
Łódź Lodzer Freie Presse Lodzer Handelszeitung	7000	Dr. E. Berens & Co. Organ. Centr. Stow. Kupców w Łodzi	1	450/310
Lodzer Tageblatt Neue Lodzer Zeitung	.	A. Drewing i A. Meiker	7	480/320
Międzychód (Poznańskie) Generalanzeiger
Nakło (Poznańskie) Nakeler Zeitung	.	Otto Brewing	3	425/280
Nowe-Pomorze Der Weichselbote	.	W. Wesolowski	3	360/260
Nowy-Tomyśl Kreis-Zeitung für den Kreis Nowy Tomyśl zugleich Nowy-Tomyśler Hopfen-Zeitung	3200	W. Busch	3	450/280
Poznań Blätter aus dem Posener Diakonis- senhause	.	P. Sarowy, Poznań	półroczn.	240/160
Gemeinde-Bote der Gemeinde gläu- big getaufter Christen Posen	.	Rob. Drews	mies.	230/160
Der Hausfreund	.	B. Götze, Łódź	.	240/175
Der Landwirt	4000	Dr. Gover	1	439/296
Kirchliches Amtsblatt des Ewange- lischen Konsistoriums zu Posen	.	Evang. Konsistorium	.	260/200

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Landwirtschaftliches Zentralwochen- blatt für Polen	•	Hauptver. der deutsch. Bauern-ver. Poznań		265/195
Nachrichten des Verbandes der weiblichen Handels- und Büro- angestellten E. V.	•	Ida Meischerder		280/215
Polnische Gesetze u. Verordnungen in deutscher Uebersetzung	1000	Deutschumbund Pozn. T. Z.	1	325/230
Posener Bienenwirt	•	Grosspolp. Imkerverb. Poznań	•	230/150
Posener Genossenschaftsblatt	•	Verband Landwirtschaffl. Ge- nossenschaff. für Grosspol. T. Z.	•	290/215
Posener Neueste Nachrichten	15000	Dr. Gower	6	439/296
Posener Tageblatt	•	Pos. Buchdruckerei & Verlagsgesel. T. A.	6	410/280
Posener Warte	•	Pos. Buchdruckerei & Verlagsgesel. T. A.	6	410/280
Verbandsgruss des Ewangel. Ver- bandes zur Pflege der weiblichen Jugend	•	D. Schneider	•	230/155
Rawicz				
Rawiczer Zeitung	•	R. F. Frank T. z o. o.	6	•
Stanisławów				
Evangelisches Gemeindeblatt für Galizien	•	Dr. T. Zöckler	mies.	265/190
Starogard				
Starogarder Zeitung	•	•	•	•
Świecie				
Świecier Zeitung	4000	C. Büchner	6	415/280
Szamocin				
Szamociner Zeitung	•	Herm. Knauthe	3	•
Tczew				
Dirschauer Zeitung	•	•	•	•
Toruń				
Der Landbund	•	•	•	•
Thorner Zeitung	6300	Drukarnia Toruńska	6	430/305
Wąbrzeźno				
Wąbrzeźnoer (Briesener Zeitung)	•	Briesener Ztg. S. z o. p.	3	490/320
Wągrówiec				
Wongrowitzer Kreis Zeitung	•	•	•	•
Wejherowo				
Bote für Pomorze	•	•	3	420/280

Miarka	Ilość i szerokość łamów i cena za wiersz											Uwagi	
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.		Cena mk.
.	4	45	12	
.	ogłosz. nie przyjmuje
.	.	.	.	2	95	3	.	3	ogłosz. nie przyjmuje
pet.	4	.	3	
pet.	3	97	.	7	40	.	zob. anons
pet.	3	90	20	7	38	7	zob. anons
pet.	3	90	20	7	38	7	zob. anons
.	ogłosz. nie przyjmuje
pet.	3	90	5	6	45	250	
.	95	10	
pet.	3	90	15	7	38	5	
pet.	1.50	
kolonel	4	76	60	4	76	60	4	76	30	8	37	8	zob. anons
pet.	3	90	15	6	45	4	
pet.	3	90	12.50	8	34	4	

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn- razy	Roz- miary strony w milim.
Rosyjskie:				
Warszawa				
Swoboda		W. N. Rymer	7	
Swobodnoje Slovo				
Wilno				
Wileński Kurjer				
Ruskie:				
Łuck				
Nasz Hołos	3000	D. Schulga	1	300/225
Lwów				
Baikiwszczyna				
Nywa				
Obnowa				
Przykarpackaja Rus				
Ridnij Kraj	4000	Macid Jackiw	6	400/290
Ukraiński Wistnyk				
Wystnyk Narodno-hodomu				
Wola Narodu				
Wpered		P. Buniak	6	
Przemysł				
Ukraiński Hołos		Dr. W. Zahajkiewicz	1	
Równo				
Wołyńskie Slovo				
Stanisławów				
Ukraińskie Żyłła				
Warszawa				
Ukraińska Trybuna				

Miarka	Ilość i szerokość lamów i cena za wiersz											Uwagi	
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano			Zwyczajne			
	Lamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Lamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Lamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Lamów	Szerok. w milim.		Cena mk.
pet.	.	62	50	.	62	90	.	62	30	.	62	25	
nonp.	2	90	30	2	90	40	.	.	.	4	45	10	
pet.	3	75	30	3	75	25	.	.	.	3	75	20	Pismo poranne, zobacz anons
pet.	3	.	20	
pet.	.	.	60	.	.	40	20	
pet.	.	.	30	.	.	20	15	

Miejscowość, ilość mieszkańców i nazwa pisma	Nakład	Wydawca	Wy- chodzi tygodn. razy	Roz- miary strony w milim.
Żydowskie:				
Białystok - Małopolska Bielizer Tagblatt	1200	Ad. Schwalbe	6	300/500
Częstochowa Dos Naje Wort	6000	R. Federman	1	.
Łódź Łódzer Folkssztyme	.	Kahan	6	.
Łomża Łomzer Sztyme (Głos Łomżyński) w języku żydowskim
Lublin Lubliner Tugblat	.	Koop. Wydawnicza	6	.
Lwów Chwila Tugblat
Przemysł Der Przemysler Jid	.	Dr. Rychler i Liebenhayner	.	.
Warszawa Der Judische Folk
Der Moment	.	N. Priłuckij	6	.
Hacefira	.	Kom. Org. Sjonistów w Polsce	6	.
Hajnt	.	N. Finkelstein	6	.
Wilno Der Tog Unser Frald

Miarka	Ilość i szerokość łamów i cena za wiersz											Uwagi	
	Przed tekstem			W tekście			Nadesłano		Zwyczajne				
	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.	Cena mk.	Łamów	Szerok. w milim.		Cena mk.
nonp.	.	.	37	6	.	75	.	.	.	6	.	25	
nonp.	5	.	25	5	.	50	.	.	.	6	.	11	ogł. w plątki 50% droższe
pet.	20	
nonp.	4	.	20	4	.	30	.	.	.	4	.	15	
.	.	.	50	
nonp.	.	35	$\frac{35}{50}$.	53	$\frac{70}{100}$.	.	.	35	.	$\frac{25}{35}$	{ Cyfry dolne w dni przedśw. { zagranicą 100 procent więcej
nonp.	.	52	$\frac{35}{50}$.	52	$\frac{70}{100}$.	.	.	52	.	$\frac{25}{35}$	{ Cyfry dolne w dni przedśw. { zagraniczne plus 100 procent
nonp.	.	35	$\frac{35}{50}$.	53	$\frac{70}{100}$	$\frac{25}{35}$	{ Cyfry dolne w dni przedśw. { zagranicą 100 procent więcej

REKLAM
TO
POTĘGA!

BIURO OGŁOSZEŃ TEOFIL PIETRASZEK
WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA No. 115. — TELEFON 509-73.

REKLAM
TO
POTĘGA!

Petit

Nonpareil

5

5

10

10

15

15

20

20

25

25

30

30

35

35

40

40

45

45

50

50

55

55

60

60

65

70

75

80

Do wszystkich pism

wszelkie

ogłoszenia

załatwia

Solidnie — Szybko — Tanio

Zatwierdzone przez

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

i kaucjonowane

Biuro Ogłoszeń
Teofil Pietraszek

WARSZAWA, Marszałkowska 115

Telefon No. 509—73

Pierwsze w Wielkopolsce

polskie biuro ogłoszeń i reklamy prasowej

Centrala **Poznań** Rycerska 8

Filje:

Poznań

27 Grudnia 18

Bydgoszcz

Dworcowa 18

Bytom

Pocztowa 2

Reprezentacje:

Kraków

Pańska 10

Warszawa

Marszałkowska 115

Lwów

Zimorowicza 11.

Załatwia wszelkie zlecenia

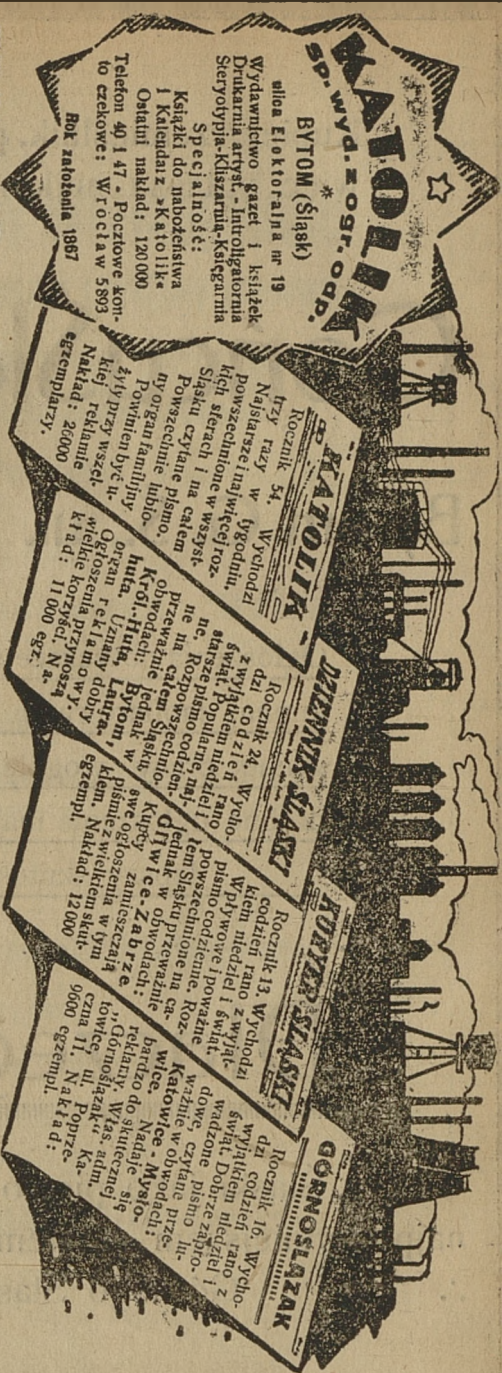
szybko

oszczędnie

sumiennie

fachowo

na warunkach solidnych.

FILE: Katowice, ul. Poprzeczna 11.
 Gliwice, ul. Wilhelmia 59.
KONTO BANKOWE NA POLSKĄ:
 Bank Handlowy w Poznaniu, Poznań

Najlepsze organy dla ogłoszeń na Śląsku!

Kto pragnie powiększyć swój obrót — chce pozyskać nowe pola zbytu towarów — chce zaprowadzić swe wyroby u odbiorców — dąży do odebrania zysków obcym — **powinien zwrócić uwagę swą na Śląsk**, za najwięcej rozpowszechnione i nadają się do najkucniejszej reklamy. :-:

CENY OGŁOSZEN:

KATOLIK DZIENNIK ŚLĄSKI KURIER ŚLĄSKI
 80 fen. 75 fen. 75 fen.
 225 „ 225 „ 225 „
 za większy petytowy **waluta niemiecka**

GÓRNOŚLĄZAK
 75 fen. 225 „

Rabaty: 3-5% 10%, 6-9% 15%, 10-25% 20%, 26-49% 25%,
 50% i więcej 33%, 60%. **Rozmiar strony:** 420 mm wysoko, 280 mm
 szeroko. **Ilość łamów:** w tekście 3, za tekstem 8. **Szerokość łamów:**
 w tekście 88 mm, za tekstem 34 mm. **Pismo tekstowe:** petyt.

NASZ DZIAŁ KSIĄŻEK

Wychodzi już od lat 50. Wysocki nakład. Czytany na całym Śląsku, w Kongresowce i Foraniskim. Nadawczy dobry środek reklamowy. Ceny za ogłoszenia według umowy. :-:

Adres dla telegramów:
KATOLIK-BYOM

Cennik darmo.

Każdy który sprzyja sprawie ludowej i interesuje się ruchem narodowym

na Śląsku Cieszyńskim, powinien czytać „Głos Ludu Śląskiego“.

„Głos Ludu Śląskiego“ jest organem Pol. Stronnictwa Ludowego na Śląsku Cieszyńskim.

„Głos Ludu Śląskiego“ wychodzi jeden raz w tygodniu i służy sprawie ludowej.

„Głos Ludu Śląskiego“ przedstawia w najważniejszym świetle męczarnie ludu polskiego pod zaborem czeskim, które lud polski cierpi ze strony Czechów i czeskich władz.

„Głos Ludu Śląskiego“ podaje wszystkie gwałty i bieżąca czeskie popełnione na ludności polsk.

„Głos Ludu Śląskiego“ przynosi najobfitsze i najświeższe wiadomości ze Sejmu w Warszawie.

„Głos Ludu Śląskiego“ podaje najciekawsze wiadomości z poza granic.

„Głos Ludu Śląskiego“ porusza wszystkie sprawy, które lud obchodzą, piętnuje nadużycia, gorliwie zajmuje się sprawą nauczycielstwa i wszystkich tych, którym należy się opieka

„Głos Ludu Śląskiego“ niechaj czyta każdy, kto chce być dobrze poinformowany o Śląsku Cieszyńskim, o tem co ten lud myśli, odczuwa, co robi i jak broni się przeciw Czechom.

„Głos Ludu Śląskiego“ żądać w każdej restauracji i kawiarni, jeżeli chcecie się dowiedzieć co nowego o Śląsku Cieszyńskim.

Po wysyłce na „Głos Ludu Śląskiego“ pisze się pod adresem: Administracja „Głosu Ludu Śląskiego“ Cieszyn, ul. Niemiecka 1. 3.

Prenumerata z przesyłką w Polsce wynosi 65 mk. kwartalnie.

Cena pojedynczego numeru na całym obszarze Polski wynosi 6 mk.

Kurjer Częstochowski

**Najpoczytniejsze pismo prowincjonalne
codzienne w byłej Kongresówce - - -**

Organ demokratyczny i narodowy
- - wychodzi w Częstochowie - -

Jako pismo najtańsze i wychodzące u stóp Jasnej Góry, jest

„Kurjer Częstochowski“

jedynym dziennikiem prenumerowanym przez lud wszystkich dzielnic Polski. - - - Ogłoszenia w „Kurjerze
Częstochowskim“ przynoszą skutek znakomity - -

Prenumerata miesięczna: marek 110,—

Redaktor i wydawca: Adam Paciorkowski

Redakcja i administracja: II. Aleja 41

OBERSCHLESISCHE GRENZ ZEITUNG

Wydawca Franciszek Hadryan, Bytom G. Śl.

Najpoczytniejsze pismo polskie w niemieckim języku.

Nakład 30000.

Wychodzi codziennie.

Ogłoszenia mają wielki skutek.

Gazeta rozpowszechniona w całym obwodzie przemysłowym
Górnego Śląska.

K^{AZ.} SKWARA

WARSZAWA

MARSZAŁKOWSKA 122¹_p

ROG ul. SIENKIEWICZA

TEL. 82-91

Gotowe
Ubiory
Męskie.

Dziennik Gdański

W GDAŃSKU W TCZEWIE

BROTBAENKENGASSE 14

ULICA DWORCOWA 3

TELEFON 1866

(FILJA)

Nadaje się najlepiej do umieszcz. ogłoszeń dla kupców i przemysł.

Każdy, kto interesuje się Gdańskiem, kto chce mieć wiadomości z jedyne go portu polsk., powinien czytać codzien. pismo polskie

„DZIENNIK GDAŃSKI“

PRZEDPŁATA wynosi na Pomorzu i w Poznańskim na pocztę miesięcznie 28,— mk. W agenturach mies. 28,— mk., pod opaską z ekspedycji mies. 50,— mk. Nr. pojed. na Pomorzu i w Poznańskim 3,— mk. W dalszej Polsce mies. 100,— mk., pod opaską mies. 125, mk. Nr. pojed. w dalszej Polsce 6,— mk.

OGŁOSZENIA w dziale ogłoszeń za wiersz drobny 1-lam. lub jego miejsce 7,— mk. Reklamy na 1-ej stronie za wiersz drobny 1-lam. lub jego miejsce 42,—. Reklamy za tekstem za wiersz 1-lam. lub jego miejsce 21,— mk.

Gazeta Gdańska

Towarzystwo Akcyjne

Najstarsze pismo codzienne w W. M. Gdańsku, bardzo rozpowszechnione na Pomorzu i Kaszubach, wychodzące już od 31 lat.

Gazeta Gdańska posiada tyle zalet, że jest bardzo wskazaną do zamieszczania ogłoszeń.

Jeśli szukacie kupna, sprzedaży, posady, służby, zguby, jeśli się chcecie zбогаć,

ogłaszajcie w Gazecie Gdańskiej!

Baczność! W Polsce Gazetę Gdańską zamawiać można w każdym urzędzie pocztowym.

Filja dla Polski w Tczewie, ul. Dworcowa nr. 1.

J. B. LANGE

Księgarnia Nakładowa

Chrobrego 8

GNIEZNO

Rynek 8

Rok założ. 1849 Tel. 192.

Książki do nabożeństwa, szkolne, naukowe i beletrystyczne
Skład nut, papieru, artykułów biurowych, formularzy
gminnych, szkolnych, kościelnych i gospodarczych

Danziger Neueste Nachrichten

Największe polityczno - gospodarcze pismo codzienne
- - w wolnem Mieście Gdańsku i ziem sąsiednich. - -
Codzienny dodatek Handlowy.

około **75 000**

abonentów w mniejwięcej 2000 miejscowości

woln. miasta Gdańska, oraz powiatów: Marienburg, Elbląg,
Marienwerder, Rosenberg, Deutsch-Eylau, Bütow, Lauenburg,
Stolp, także Pomorza i Kongresówki.

Format papieru 52×34,5 cm., zestawu 45×31,5 cm.

Ceny ogłoszeń:

10-lamowy 30 mm. szer. wiersz nonp. w dziale ogłosz. 2-M (niem.)
20-M (polsk.) z przepisow. miejscem 2.25-M (niem.) 22.50-M (pol.)
4-lamowy 78 mm szer. wiersz nonp. w reklamach 7-M (niem.)
70-M (polsk.) z przepis. miejscem 8-M (niem.) 80-M (polsk.)

Złoty medal
Bochum 1913

J. B. LANGE Tow. Akc.

Złoty medal
Gniezno 1896

Telefon 192 **GNIEZNO**, Rynek 8 Założ. 1849

Drukarnia nakładowa i zakłady litograficzne

FABRYKA WYROBÓW PAPIEROWYCH I KARTONIKÓW
Stereotypja :: Introligatornia :: Wszelkie druki :: Dyplomy itd.

Gazeta Grudziądzka

Najstarsze pismo ludowe na Pomorzu

Ilość abonentów wynosi według notarialnego poświadczenia
z 1914 roku 128 258

Wykonujemy druki wszelkiego rodzaju

SPECJALNOŚĆ: Druki trójbarwne

Przyjmujemy w nakład dzieła, broszury itp.

Księgarnia Wysyłkowa

Kto pragnie poznać życie Polaków

na obczyźnie, kto zajmuje się
sprawami społecznymi, kto
pragnie być powiadomionym
o stosunkach Polaków, i po-
nadto mieć krótkie i treściwe
wiadomości z Niemiec, niech
.. .. zapiszę gazetę

„Narodowiec“, Herne, „Naród“, Oberhausen

szeroko rozpowszechnione gazety
codzienne na obczyźnie westfalsko-
nadreńskiej. Najskuteczniejsze organy
.. .. dla ogłoszeń.

WYDAWNICTWO: „NARODOWCA“, HERNE — „NARÓD“, OBERHAUSEN.

Drukarnia Polska

Jana Majerowicza w Jarocinie

ulica Gołębia nr 1. Telefon nr. 81.

**wykonuje wszelkie
druki szybko i sta-
rannie po cenach
- umiarkowanych. -**

Wydawnictwo Gazety Jarocińskiej.

„Wyzwolenie Społeczne“

Tygodnik Polityczny, Społeczny,
Rolniczy i Oświatowy
wychodzi raz na tydzień

w Białej (Małopolska)
pl. Wolności 5.

Redaktor naczelny i wydawca
Antoni Pająk.

Prenumerata wynosi rocz. 500mk.

Przyjmuje ogłoszenia,
które zawsze odnoszą skutek.

DZIENNIK KUJAWSKI W INOWROCŁAWIU

NAJPOCZYTNIEJSZE JEDYNE POLSKIE
PISMO NA KUJAWACH I PAŁUKACH

NAJSKUTECZNIEJSZY ORGAN DO OGŁOSZEŃ

„POMORZANIN“

Jedyny organ Ziemi Kaszubskiej wychodzi w **Kościerzynie** na Kaszubach (Świętojańska 1. Telefon 87.)
 Prenumerować można na miejscu kwartalnie 35 mk.,
 miesięcznie 12 mk., z odnoszeniem do domu, na pocztach
 za dopłatą procentu (6 mk.) za przesyłkę — — — —
 Cena ogłoszeń za wiersz jednoł. pet. 3,— mk. Reklamy
 przed tekstem i w tekście za wiersz jednoł. 9,— mk.
Księgarnia „Pomorzana“ zaopatrzona jest
 obficie w najnowsze wydawnictwa książkowe — — —
Drukarnia „Pomorzana“ wykonywa wszelkie
 druki: formularze, blankiety, karty adresowe, kwitar-
 jusze, broszury, sprawozdania, katalogi, cenniki i t. p.

Zakład Graficzny Edwarda Kraszewskiego w Koźminie

wykonuje wszelkie prace drukarskie
 i introligatorskie aż do najwięk-
 szych nakładów w jednym lub
 kilkukolorowym gustownem
 wykonaniu w jaknajkrót-
 szym czasie.

Wydawnictwo Orędownika powiatowego.

Księgarnia

Skład papieru

Telefon 34

Adres telegraf.: OREDOWNIK Koźmin.

PROSPER

Instytut

dla reklam i
organizacji

JANA ŻMIJEWSKIEGO KRAKÓW

SKRYTKA 49

TELEFON 34-15

Istnieje od roku 1907

Konto P. K. O.
w Warszawie 140 006

Założone w r. 1908
Referencje najpoważniej-
szych firm krajowych.

„KRAKUS”
Biuro wydawnictw
Red. Stefana Przepolskiego

Kraków, Czapskich 3
Reprezentacje:
Poznań, Warszawa, Lwów

Nowe drogi

idee, projekty, instrukcje, fachowa porada i współpraca przy zakładaniu względnie rozwinięciu fabryk i przedsiębiorstw przemysłowo-handlowych, wskazanie maszyn, urządzeń, surowców, organizacji i propaganda zbytu.
Adres: „PROSPER” Kraków, 49 str.

„LUD KATOLICKI”

Najpoczytniejsze tygodniowe pismo szczerze katolickie i ludowe, rozchodzące się w kilkudziesięciu tysiącach egzemplarzy. organ Stronnictwa Katolicko-Ludowego (S. K. L.) staje śmiało w obronie praw ludu, zawiera prócz poważnych artykułów, przepięknych opowiadań, różne pouczenia i wskazówki prawne i gospodarcze.

Adres Redakcji i Administracji:

KRAKÓW, ulica św. Filipa nr. 17.

Nakład 15 000.

Nakład 15 000.

GŁOS NARODU

wielki krakowski **DZIENNIK** niezależny, założony w r. 1892, reprezentujący nieskażoną myśl chrześcijańsko-narodową, zyskał sobie przez swoje bezstronne i trzeźwe stanowisko w ocenie przejawów życia publicznego **niezwykłą poczytność w najszerszych kołach społeczeństwa polskiego.**

GŁOS NARODU

jest pismem nawiąskroś nowoczesnem, grupuje koło siebie grono pierwszorzędných sił dziennikarskich i publicystycznych, a rozporządzając znaczną ilością korespondentów na całym obszarze ziem Polski i zagranicą, informuje szybko i wszechstronnie o wszelkich przejawach — — — życia politycznego i społecznego. — — —

Jednym z główných punktów programu Głosu Narodu jest wytwarzanie rodzinnych sił gospodarczych w Narodzie, oraz **wzmocnienie i rozwój handlu i przemysłu polskiego.** Gros czytelników stanowi Duchowieństwo, Ziemianie, :: :: sferę inteligencji miejskiej, oraz zawody wolne. :: ::

Prenumerata miesięczna:

w Krakowie mk. 175,— :: :: na prowincji mk. 200,—.

CENA OGŁOSZEŃ:

za wiersz nonparelowy na ostatniej stronie	mk. 15,—
za wiersz nonparelowy po tekście (Nadesłane)	mk. 35,—
za wiersz nonparelowy w tekście	mk. 45,—
za wiersz nonparelowy na stronie tytułowej	mk. 60,—

ADRES WYDAWNICTWA: KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11

GONIEC KRAKOWSKI

CODZIENNE PISMO POLITYCZNO-SPOŁECZNE

zamieszcza

najświeższe informacje

z kraju i zagranicy. — Obfitą i wy-

borową treść uzupełnia nadto dział literacki

i artystyczny, doskonale migawki humorystyczne, powieści

:: pierwszorzędných pisarzy i t. d. i t. d. ::

Dział ogłoszeń zapewnia in-

teresentom ogrom-

ne korzyści.

Adres wydawnictwa: Kraków, ulica Dunajewskiego 7.

Telefon 2502.

Telefon 2502.

Ilustrowany Kurier Codzienny

w Krakowie

**Dziennik niezawisły, bezpartyjny,
:: szczerze demokratyczny ::**

Najpoczytniejszy i najbardziej rozpowszechniony
ze wszystkich dzienników w Państwie Polskiem
pod redakcją

Marjana Dąbrowskiego

**Dzienny nakład 80 000 egzemplarzy
- - na święta i niedziele 100 000 - -**

900
własnych
zastępstw
sprzedaży
(agencji)
w Mało-
polsce
zachodniej
i wschodniej

Najszybsze
informacje i wiadomości
w dziale politycznym i społecznym.

**Najobszerniejszy
dział inseratowy
z pism w Małopolsce**
Kto tam ogłasza,
nigdy się nie zawiedzie.

500
własnych
zastępstw
sprzedaży
(agencji)
w Królestwie
Kon-
gresowem

**W stolicach: Warszawie, Krakowie i
Lwowie z górą 400 własnych agencji**

Redakcja, Administracja i Drukarnia Ilustrow.
Kurjera Codziennego: Kraków, ul. Basztowa l. 18
Telefon redakcji: nr. 3262 i 3292; administracji: nr. 1198 i 3542

„NAPRZÓD”

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ

Najstarszy dziennik robotniczy w Polsce. Wychodzi w Krakowie od 30 lat

:: :: Nadaje się szczególnie dla masowej reklamy :: ::

Przyjaciel Ludu

w Krakowie ul. Reformacka 7.

Tygodnik, wychodzi od r. 1889 pod redakcją p. Jana Stapińskiego. Pierwszy organ P. S. L. (lewicy). Własność Chłopskiej Spółki Wydawniczej. Nakład ponad 20 000. Cena ogłoszeń według umowy - - - - -

Mój system

*ifachowa współpraca organiza
cyjna przy zakładaniu lub roz
szerzaniu każdego rodzaju przed
siębiorstw fabrycznych i przemy
słowych, zapewnienie z góry potwo
dzenie. Inicjatywa, projekty, wskaza
nie surowców, urządzeń, maszyn.
Adres: PROSPER Kraków, 49 skr*

PRZEGŁĄD TECHNICZNO-PRZEMYSŁOWY

Rok założenia 1919

KRAKÓW, GRODZKA L. 13

Rok założenia 1919

Jedyne w Polsce pismo reklamowe. Pojawia się 1 i 15 każdego miesiąca.

Rozsyłane jest darmo i opłatnie wszystkim przedsiębiorstwom technicznym, zakładom i instytucjom przemysłowym, do biur i handli art. technicznych oraz do wszelkich zakładów o ruchu parowym, elektrycznym lub wodnym.

Każde ogłoszenie w Przeglądzie Techniczno-Przemysłowym jest celowe i skuteczne.

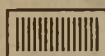
PRZEMYSŁ

Czasopismo dla spraw techniki, przemysłu i handlu.

Kraków, Św. Marka l. 8.

Wychodzi 5., 15. i 25. każdego miesiąca. „Przemysł” bywa rozsyłany po całej Polsce. Wszystkie fabryki, zakłady, biura itd. otrzymują periodycznie „Przemysł” bezpłatnie, przy stałej prześle wynosi prenumerata roczna mk. 200,—. Ogłoszenia w Przemysle odnoszą pożądany skutek.

WIENIEC-PSZCZÓŁKA

NAJSTARSZY TYGODNIK LUDOWY W MAŁOPOLSCE
ORGAN ZWIĄZKU LUDOWO-NARODOWEGO

KRAKÓW, UL. KOPERNIKA L. 8

OGŁOSZENIA

w gazecie handlowej

ŁODZER FOLKSSZTYME

cieszą się wielklem powodzeniem.

Adres:

ŁÓDŹ, ulica Piotrkowska 37.

Drukarnia Leszczyńska

Sp. z ogr. odp.

Leszno, ulica Wolności 20.

Wydawnictwa „Głosu Leszczyńskiego” i „Orędownika Powiatowego” poleca się do wykonywania druków wszelkiego rodzaju dla urzędów, handlu, przemysłu i prywatnych.

Ogłoszenia w „Gł. Leszczyńskim” mają zawsze skutek.

Telefon 61.

Skrzynka poczt. 22.

Neue Lodzer Zeitung

20 rocznik

wychodzi w wielkim mieście przemysłowym

Łodzi

i jest najstarszem i najwięcej poczytnem pismem niemieckim w Polsce Kongresowej.

Rozszerzone w najlepszych kołach.

Ogłoszenia doznają najszerzego rozpowszechnienia i przyjmują je wszystkie biura ogłoszeń i wydawnictwo bezpośrednio w Łodzi we własnym domu przy ulicy Piotrkowskiej 75.

Wydawnictwo.

GŁOS WIELKOPOLSKI

Z DODATKIEM „MATRONA POLSKA”
TYGODNIOWYM

POD KIEROWNICTWEM LITERACKIEM
EDWARDA MARCINKIEWICZA

W KROTOSZYNIE (WOJ. POZN.)

DRUKARNIA WŁASNA.

Lwowski tygodnik lekarski

organ lw. Towarzystwa lekarskiego, Towarzystwa lekarzy polskich b. Galicji, Izby lek. wsch. gal., Związku lekarzy Polaków w Wilnie i Łuckiego koła obwodowego Związku lekarzy. pp. pismo tygodniowe (na razie wychodzi raz na miesiąc) zawiera artykuły naukowe, streszczenia z pism lekarskich polskich i zagranicznych, sprawozdania z posiedzeń naukowych Tow. lek. lw. artykuły społeczno-lekarskie oraz wiadomości z życia świata lekarskiego w Polsce i za granicą.

Administracja: Lwów, Akademicka 21.

Kwartalnik Historyczny

Organ Tow. Histor. we Lwowie

Redakcja: Prof. Uniw. Dr. A.
Semkowicz, ul. św. Zofji 7.

Administracja: Uniwersytet (ul. św.
Mikołaja 4) Archiwum

Wkładka członka 160,— mk. za
rok 1921. Prenumerata 300,— mk.
za rocznik 1920.

Prenumerujcie i czytajcie wszyscy

Gazetę Wieczorną i Gazetę Poranną

najpoczytniejszy dziennik w Małopolsce

Prenumer. miesięczna: „Gazeta Poranna” wraz z przesyłką poczt. mk. 185.—; „Gazeta Wieczorna” wraz z przes. poczt. mk. 185.—. Oba wydania (Poranna i Wieczorna) z przes. poczt. mk. 370.—.

Pojedynczy numer „Gazety Porannej” mk. 8.—
Pojedynczy numer „Gazety Wieczornej” mk. 8.—

Olbrzymia wartość reklamowa ogłoszeń.

Redakcja i Administracja: Lwów, ul. Sokoła nr. 4

„RIDNYJ KRAJ”

ukraiński dziennik ludowy pod Redakcją Michała Jakiwa, Lwów.

Redakcja: ul. Łyczakowska 43 II.

Administracja: ul. Dominikańska 4 II.

Prenumerata miesięczna 120 mkp., zagranicą 250 mkp., cena pojedynczego egzemplarza 5 mkp.

Rozszerzony głównie na terenach Galicji, Wołynia i Ukrainy tudzież za granicą, a przeto nadaje się znakomicie dla celów reklamy przemysłowych i handlowych kół wśród Ukraińskiego społeczeństwa.

Ceny ogłoszeń: za wiersz lub jego miejsce na 1 stronie w jednym łamie 30 Mkp.
„ „ „ „ „ „ 2 13 „ „ „ „ 25 „
Drobne ogłoszenia „ „ „ „ „ „ 4 „ „ „ 20 „
po 3 Mkp. za słowo.

„WYWIAD“

Biuro informacyjno-wydawnicze

założone przez małopolskie instytucje finansowe,
Ska. z ogr. odp.

we Lwowie, ulica Hetmańska nr. 8.

I. Dział informacyjny: udziela ścisłych i dokładnych informacji o zdolności kredytowej przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, oraz osób prywatnych w kraju i zagranicą, opartych na badaniu ksiąg gruntowych, rejestru handlowego i dokumentów urzędowych.

II. Dział wydawniczy: wydaje „Gazetę bankową”, jedyny w Polsce dwutygodnik poświęcony wyłącznie sprawom finansowym i bankowym. Pierwszorzędny organ inzeratowy.

Powodzenie

przedsiębiorstw przemysłowych
dłowych zależy w znacznej mierze
od ich umiejętnego zorganizowania
Dla zakładających albo rozwijają-
cych każdego rodzaju przemysł, ka-
chowa porada i współpraca orga-
nizacyjna, instrukcje, projekty, wska-
zanie urządzeń, surowców, maszyn.
Adres: PROSPER Kraków, 49 skr.

Orędownik Powiatowy

Organ urzędowy dla powiatu
Wyrzyskiego wychodzi 2 razy
tygodniowo w **Nakle**, jest
jedynym pismem polskim
w powiecie, dociera do każdego
kątką powiatu, czyta go każdy!

Wydawca:

Wacław Malicki, Nakło, tel. nr. 66.

Największe i najpopularniejsze pismo w Małopolsce

„SŁOWO POLSKIE“

wychodzi dwa razy dziennie; najbardziej poczytne w sferach
kupiecko-handlowych, mieszczańskich i wśród inteligencji • • •

Przyjmuje wszelkiego rodzaju ogłoszenia.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Lwów, Zimorowicza 11-15 (dom własny).

Najtańszy dziennik polski w Prusach Wschodnich, wychodząca w Olsztynie
(Allenstein, Ost-Pr.) od roku 1886

GAZETA OLSZTYŃSKA

z dodatkami „Gospodarz” i „Gość Niedzielnny”

informuje o życiu narodowym, politycznym i gospodarczym ludności polskiej
Prus Wschodnich i przynosi najświeższe wiadomości z tych terenów.

Ogłoszenia i reklamy w „Gazecie Olsztyńskiej”

przynoszą pp. kupcom i przemysłowcom **znaczną korzyść**. Gazeta Olsztyńska
poczytną jest bowiem w całych Prusach Wschodnich, w Poznańskim i w Westfalji.

Abonament w Niemczech wynosi kwartalnie 9 mk. z odnośnieniem do domu. W Polsce abonować
można tylko pod opaską. Cena kwart. do b. dz. pr. 250, do Kongresówki i Galicji 350 mk. polskich.
Przesyłki pieniężne do Banku Dyskontowego w Bydgoszczy na konto S. Pieniężny.

Gazeta mleczarska

Organ poświęcony mleczarstwu
i jajczarstwu w Polsce, wychodzi
co 10 dni. Nakładem Zjednoczenia
Mleczarskiego na Wielkopolskę, Po-
morze i Śląsk. Jedyny Organ fa-
chowy w Polsce.

Abonament 40 mk. kwartalnie.

Administracja Poznań,
ul. Seweryna Mielżyńskiego 24.

„URĘDOWNIK OSTROWSKI”

PISMO URZĘDOWE NA MIASTO
I POWIAT OSTRÓW — ODOLANÓW.

NAJKORZYSTNIEJSZE PISMO
DLA OGŁOSZEŃ NA OSTRÓW
ODOLANÓW I OKOLICĘ.

Rocznik 70.

Telefon 56.

Gazeta Poznańska

pismo codzienne, polityczno-gospodarcze,
Organ Zjednoczenia Mieszczańskiego
w Rzeczypospolitej Polskiej, Związku
Chrześcijańskich Kupców Podróżujących
i Agentów Handlowych na Rzeczpos-
politą Polską, Związku Drobnych Kupców,
Związku Towarzystw Rzemieślniczych
oraz wielu innych korporacji i zrzeszeń
handlowo-przemysłowo - rzemieślniczych.

Bogaty dział gospodarczy.

Administracja: Poznań, Murna 2

Dziennik Poznański

Najstarsze pismo
polityczne Zachodniej Polski
Korzystny organ do ogłoszeń.

Drukarnia Dziennika Poznańskiego wykonuje wszelkie druki.

Brak przemysłu

„u nas w wielu gałęziach, powoduje często nasza nieświadomość w jego zorganizowaniu. Zamierzającym założyć lub rozwinąć jakiekolwiek przedsiębiorstwo, służyć fachową poradą, instrukcjami, współpracą, wskazaniem surowców, urządzeń, maszyn, specjalistą organizatorem. Adres „PROSPER” Kraków 49 skr.

Der Landwirt.

Allgemeiner Landwirtschaftlicher
Anzeiger für Polen.

Organ publikacyjny Wielkopolskiego Towarzystwa rodowodowego. Organ Związku Gosp. Mlecznej T. z w Polsce z siedzibą w Bydgoszczy

Największy i najstarszy tygodnik w Polsce.
Najskuteczniejszy organ ogłosz. dla rolnictwa.
Administracja Główna w Poznaniu Gwarna 18.
Redakcja Poznań św. Marcin 37.

Najlepszym sposobem reklamy jest ogłoszenie
w jedynym organie codziennym na Mazowszu Płockim.

DZIENNIK NARODOWY

„KURJER PŁOCKI”

broni spraw ziem: Płockiej, Gostynińskiej, Sierpeckiej, Lipnowskiej, Rypińskiej, Mławskiej, Dobrzyńskiej, Przasnyskiej i Płońskiej

ADRES: Redakcja i administracja „Kurjera Płockiego”
w Płocku, Kolejna 8 gmach „Hotelu polskiego”.

Kto rano wstaje,
czyta
w Poznaniu i Wielkopolsce

GŁOS PORANNY

Pierwsza poznańska gazeta, redagowana i drukowana nocą, przynosząca dzięki szybkim informacjom od własnych korespondentów w najważniejszych środowiskach
:: w kraju i zagranicą ::

najświeższe wiadomości

Poczytność pisma wzrasta z dniem każdym, wykazawszy już poważną liczbę

21 000

odbiorców.

Ogłoszenia mają skutek zapewniony

Wszystkie biura ogłoszeń
przyjmują dla nas inseraty

Poczytność wielka „Kupca“

najstarszego i największego tygodnika
handlowo-przemysłowego w Polsce

≡ gwarantuje ≡

inserentom a przede wszystkim hurtownikom i wytwórcom - - - - -

stałe korzyści!!!

Jako jedyne w Polsce specjalne pisma fachowe polecamy:

tygodnik „Drogerzysta“,
tygodnik „Przegląd Włóknisty“,
dwutygodnik „Dom Gościnny“.

Pisma powyższe rozchodzą się na terenie całej Polski i inserentom odnośnych gałęzi handlu i przemysłu, hurtownikom i wytwórcom - - - - -

zapewniają jaknajwiększy skutek!

Abonament:

„Kupca“	wynosi kwartalnie	200 mk.
„Drogerzysty“	wynosi kwartalnie	80 „
„Przeglądu Włóknistego“	„	80 „
„Domu Gościnnego“	„	60 „

Adres Redakcji i Administracji: **Poznań, ulica Wielka nr. 10**

Telefon nr. 2277

Głos Wielkopolek

Jedyny najtańszy tygodnik ilustrowany poświęcony sprawom kobiecym

Administracja: Poznań, ul. Murna 2

Posener Neues Nachrichten

pierwszy poznański organ handlowy i w języku niemieckim wychodzące pismo codzienne

Rozchodzi się w wielkim nakładzie nie tylko w całej Polsce ale i **zagranicą.**

Najświeższe wiadomości z kraju i zagranicy.

Najskuteczniejszy organ dla ogłoszeń handlowych, przemysłu i rolnictwa.

Poradnik Gospodarski

z dodatkami „Gospodyni Wiejska” i „Poradnik Ogrodniczy”. Urzędowy Organ Wielkopolskiej Izby Rolniczej

--- i Kółek Rolniczych. ---
Pismo tygodniowe. Jedyne pismo rolnicze w Wielkopolsce, czytane przez każdego rolnika. Najlepsze pismo dla ogłoszeń, dotyczących rolnictwa. Abonament na pocztę kwartalnie mk. 41,80, pod opaską mk. 60,—

Administracja Poznań,
ulica Seweryna Mielżyńskiego nr. 24.

„Nasza Gazeta” ilustrowane pismo ludowe

wychodzi 3 razy w tygodniu
(wtorek - czwartek - sobota)

Redakcja i Administracja:

Piekary 21-22

Poznań

telefon 2254

Najtańsze ogłoszenia, a odnoszą najlepszy skutek.

Posener Tageblatt

jest głównym organem politycznym Niemców w Polsce. Zastępuje celowo i broni interesów wszystkich Niemców w Rzeczypospolitej.

Znaczny wzrost nakładu, osiągnięty pomimo wyjazdu wielu tysięcy Niemców, świadczy że „Posener Tageblatt” zyskał zwolenników i przyjaciół we wszystkich kołach bez względu na różnice partyjne.

Obszerny dział informacyjny, własne artykuły ze wszystkich zagadnień życia politycznego, w szczególności z kwestii niemieckiej w Polsce są zaletą Posener Tageblattu.

Abonament przyjmuje każda poczta. Numery okazowe wysyła administracja Poznań 3 ul. Zwierzyniecka 6.

ORĘDOWNIK

W POZNANIU

organ stanu średniego
i robotniczego
całej Wielkopolski
wychodzący codziennie w Poznaniu

broni od przeszło pół wieku interesów szerokich warstw społeczeństwa, stojąc na stanowisku wybitnie narodowem i katolickiem. Temu też zawdzięcza największą z wszystkich pism ludowych popularność i rozpowszechnienie, licząc obecnie abonentów stałych

28 000

„Orędownika“ znajdzie się w Wielkopolsce w każdym mieście, w każdej wiosce, wśród szerokich warstw robotniczych i rzemieślniczych, jako też i u mniejszych przemysłowców, dlatego nadaje się specjalnie jako organ dla drobnych ogłoszeń, to też nawet **najmniejsze ogłoszenie za tani pieniądz odnosi zawsze pożądany skutek.**

Wszystkie agencje reklamy przyjmują do „Orędownika“ ogłoszenia.

PRACA

Najstarszy i najtańszy tygodnik
ilustrowany w Wielkopolsce

Dobrowe Artykuły
Piękne ilustracje

ADMINISTRACJA: MURNA 2

„PRAWDA“

ORGAN NARODOWEJ PARTJI ROBOTNICZEJ NA WIELKOPOLSKĘ.

Pismo codzienne stojące w obronie polskiego ludu pracującego, najpopularniejszy organ wśród rzemieślników i robotników miejskich i wiejskich.

„Prawda“ jest organem niezależnego narodowego ruchu robotniczego. Odzwierciadla całokształt życia ludu pracującego. Wśród sfer tych jest pismem najpoczytniejszem.

„Prawda“ jest najsukuteczniejszym pismem ogłoszeniowem i pośrednikiem na rynku pracy.

„Prawda“ wychodzi codziennie, oprócz niedziel i świąt, i kosztuje kwartalnie 105,60 mk, miesięcznie 35,20 mk.

Adres Redakcji Administracji „Prawda“ Poznań, Półwiejska 21. — Tel. 1921.

Wśród ludu i rodzin niemieckich najpoczytniejszem jest

Posener Warte

tak jak najpoczytniejszy w tych kołach była i dawniej, dlatego też

ogłoszenia zamieszczone w Posener Warte
mają skutek zapewniony.

POSTĘP

najpoczylniejsze pismo codzienne w Poznaniu

Ogłoszenia

w Postępie dla uzyskania konsumentów i detalistów,
oraz mniejszych hurtowników mają z powodu rozpowszechnienia pisma tego w kołach mieszczańskich

najlepszy skutek

Rok założenia: 1890

Adres Administracji:

**Poznań,
św. Marcin 37**

PRZEGLĄD GRAFICZNY

Tygodnik

dla przemysłu drukarskiego, litograficznego, gazetowego, papierniczego, introligatorskiego i pokrewnych.

Wychodzi co piątek.

Adres: **Przegląd Graficzny, Poznań.**

Nakładem
Towarzystwa Akcyjnego Drukarnia Polska
w Poznaniu.

Ogłoszenia, dotyczące wyżej wymienionych gałęzi przemysłu, **koncentrują się w**

„PRZEGLĄDZIE GRAFICZNYM“

jako w jedynym tego rodzaju polskim piśmie zawodowym, stąd skutek ich **bezwzględnie zapewniony.**

Specjalność: Ogłoszenia, dotyczące kupna i sprzedaży maszyn oraz wszelkiego rodzaju przyborów, nowych i używanych. Rynek pracy czyli ogłoszenia o wolnych posadach i poszukujące wykwalifikowanych pracowników.

Numerы okazowe przesyła się na życzenia bezpłatnie.

Przegląd Poranny

w Poznaniu

**Niezależny dziennik polityczny.
Organ bezpartyjny, broniący
interesów warstw pracujących
umysłowo i fizycznie.**

Przegląd Poranny zawiera codziennie: artykuły wstępne, pióra najwybitniejszych publicystów i polityków, przegląd prasy polskiej i zagranicznej, korespondencje własne, z kraju i zagranicy, dział gospodarczy i przegląd zawodowego ruchu robotniczego, satyry i humoreski aktualne, ostatnie wiadomości telegraficzne i telefoniczne oraz wiadomości bieżące. :: :: :: :: ::

Przegląd Poranny daje trzy razy na miesiąc „**Dodatek Literacki**” poświęcony sztuce i kulturze, i raz na miesiąc „**Dodatek ilustrowany**.” :: :: ::
„Przegląd Poranny” zamieszczał lub zamieszczać będzie artykuły, prace i utwory najwybitniejszych publicystów, polityków, uczonych i literatów. :: ::

Między innemi pisali lub pisać będą w „Przeglądzie Porannym”: Poseł Jan Dębski, poseł Alfons Erdmann, poseł Bolesław Fichna, minister Jan Jankowski, wiceminister Dr. Stanisław Wachowiak, sekretarz polskiej delegacji pokojowej w Rydze Stanisław Janikowski, Feliks Kasprzak b. redaktor Dziennika Berlińskiego, Antoni B. Dobrowolski, Gustaw Daniłowski, Andrzej Strug, Artur Oppmann (Or-ot), profesor Dr. Lutosławski, profesor Dr. Wacław Tokarz. :: :: :: :: :: ::

Redaktor naczelny: **Tadeusz Świąciecki**

Redaktor polityczny: **Tadeusz Jankowski**

Dyrektor Wydawnictwa: **Kazimierz Ziętowski.**

Skład redakcji stanowią: **Roman Wilkanowicz, Jerzy Ostrowski i Marjan Mayer.**

Adres redakcji i administracji:
Poznań, ul. 27. Grudnia 5.

Telefon redakcji 2232.

Telefon administracji 2240.

„ZIEMIA RZESZOWSKA“

Czasopismo narodowe
wychodzi każdego piątku

Poświęcone sprawom ekonomicznym
i społecznym oraz sprawom spółek
i kooperatyw

Prenumerata kwartalna 60 mk. Ogłoszenia na dogodnych
warunkach. Biurom reklamowym znaczny rabat

Konto P. K. O. Nr. 142472.

Ziemiańin

Miesięcznik Naukowo Rol-
niczy i Ekonomiczny
Organ Centr. Tow. Gosp.
w Poznaniu

wychodzi pod redakcją Dr. Jana
Czajkowskiego w odstępach mie-
sięcznych z datą 15. każdego mie-
siąca. Przedpłata roczna 400 mk.
Administracja Poznań, ul. Sewe-
ryna Mielżyńskiego 24.

„Włościanin“

Na Województwo Poznańskie
jedyny tygodnik poświęcony
sprawom ludu włościańskiego.

Ogłoszenia dotyczące włościan,
zyskują najlepszy skutek we
: „Włościaninie“. ::

Red. i Adm. Poznań, Kwiatowa 2.
— Telefon nr. 2417. —

Rynek Drzewny □ Przegląd Leśniczy

Jedynie w Polsce czasopismo zawodowe dla handlu leśnego,
urzędowy organ Zarządu lasów państwowych i Związku
leśników w Województwie Poznańskim i Pomorskiem. —
Rozchodzi się po całym obszarze Polski i dlatego najlepiej
się nadaje do ogłoszeń dla powyższych sfer przeznaczonych.

Wychodzi 2 razy tygodniowo.

Adres ekspedycji: Rynek Drzewny, Poznań, św. Marcin 57 III.

PAR

POLSKA AGENCJA REKLAMY TOW.-AKC.

DRUKARNIA ŚREDZKA

JÓZEF KRÓLAK - - - - - ŚRODA

Wydawnictwo Średzkiego Orędownika Po-
wiatowego - - - - Skład formularzy
Specjalna drukarnia formula-
rzowa - - - - Księgarnia
Skład materiałów
piśmiennych
Tel. 73

Adres telegraficzny:

„Orędownik Środa”

„ODRODZENIE”

3-ci rok wydawnictwa.

Jedno jedyne na całą ziemię Radomską pismo
(2 razy w tygodniu) polityczno-społeczne, eko-
nomiczne i kulturalno-oświatowe.

Cena prenumeraty: miesiąc. miejscowe 35 mk.
za przesyłkę miesięcznie . . . 12 "
za zmianę adresu . . . 1 "

Rękopisów nie zwraca się.

Ogłoszenia: 1 strona wiersz 1-szp. nonp. 40 mk.
w tekście . . . 30 "
Reklamy . . . 50 "
Marginesy . . . 500 "
Drobne za wyraz . . . 5 "

Adres Redakcji i Administracji: ul. Długa
52. m. 1., otwarte od godz. 11-ej do 5-ej po poł.
Redaktor przyjmuje w niedziele i święta od
godziny 2-ej do 5-ej po południu.

O ważnych wydarzeniach będą wydawane
dodatki nadzwyczajne.

Drukarnia Centralna

W ŚREMIE

właśc. Eryk Średzki
dostarcza

Dziela, Czasopisma i wszelkie nakłady
punktualnie.

Introligatorka wykonuje wszel-
kie masowe zlecenia.

Fabrykacja kalendarzy - Skład for-
mularzy szkolnych i urzędowych.
Książki do nabożeństwa — Książki
kontowe.

Przewodnik Społeczny

miesięcznik poświęcony kierownictwu Stowarzyszeń Polskich

podaje rozprawy teoretyczne z dziedziny nauk społecznych, praktyczne wska-
zówki co do pracy w stowarzyszeniach i gotowe odczyty oraz materiały do
wykładów aktualnych i jest stąd niezbędną pomocą dla Kierowników stowarzy-
szeń i organizacji społecznych.

Prenumerata wynosi kwartalnie marek 110.—

Adres redakcji i administracji: Poznań, Św. Marcin 69.

KTO

informuje o wszelkich sprawach
politycznych, społecznych, gospo-
darczych, przemysłowych, han-
dlowych i t. p., dotyczących ::

POMORZA ?

SŁOWO

POMORSKIE W TORUNIU,
W SIEDZIBIE WOJEWÓDZTWA.

„SŁOWO POMORSKIE“,
jako gazeta wychodząca codziennie, najpo-
ważniejsza i najwpływowcza na Pomorzu,
zyskuje z dniem każdym coraz więcej sta-
łych czytelników i gorących zwolenników.

Kto chce dać ogłoszenie dla
Pomorza, niech zażąda numeru
okazowego, przyczem każdy
naocznie będzie mógł się prze-
konać, że ogłoszenia dla Po-
morza zamieszcza się najko-
rzystniej i najskuteczniej tylko

W „SŁOWIE POMORSKIEM“

W TORUNIU.

Wszystkie agencje całego kraju przyjmują
dla nas reklamy po cenach niższych.

Kto chce znaleźć zbyt na swe wytwory
lub towary wśród ludności niemieckiej
na Pomorzu;

Kto chce nabyć cośkolwiek od Niemców na
Pomorzu, wyprowadzających się wobec
zbliżającego się terminu opcji do Niemiec,

niech

zamieści ogłoszenie w jednym
obecnie niemieckim piśmie w To-
runiu a najstarszem w Polsce w

Thorner

Zeitung

wychodzącej od r. 1760 w stolicy
województwa pomorskiego a za-
razem w głównym jego ośrodku.

Adres.

THORNER ZEITUNG

Toruń, ulica Żeglarska 11.

MECHANIK

**Ilustrowany
Miesięcznik
Techniczny.**

**Organ Słownictwa
Mechaników Polskich**

**Redakcja i Administracja:
Warszawa, ul. Fredry 2**

Telefon 1-47.

Prenumerata: półrocznie mk. 180, kwartalnie
mk. 90, pojedynczy zeszyt mk. 30.

Cena ogłoszeń: 1 str. mk. 8000, $\frac{1}{2}$ str. mk. 5000,
 $\frac{1}{4}$ str. 3000 mk., $\frac{1}{8}$ str. 1750 mk.
1. i 4. strona okładki o 50 % drożej.

Szanujesz ośmiogodzinny dzień pracy — kształć się czytając Mechanika.

Chcesz więcej zarabiać — pracuj nad sobą. Kierunek pracy wskaże Ci Mechanik.

Chcesz wznieść się na wyższy poziom zawodowy? Mechanik ułatwi Ci osiągnięcie zamierzonego celu, a wytwórczość polskiej da cennego pracownika.

Mówią, że Polak jest zdolny, ale brak mu wytrwałości. Mechanik zachęci do pracy i doda otuchy przy zwalczaniu przeszkód.

Matematyka, fizyka, różne działy techniki ze specjalnym uwzględnieniem budowy maszyn, obrabiarek i techniki samochodowej są traktowane w Mechaniku dostępne i rzeczowo.

Rysunki, tablice podręczne, słownictwo ilustrowane ułatwiają każdemu korzystanie z Mechanika.

Sprawa demokratyzacji przemysłu traktowana jest w Mechaniku tak, jak tego wymaga duch czasu.

Mechaniku Polski w kraju! — Chcesz wiedzieć, co myśli w tych ciekawych czasach i jak pracuje mechanik amerykański?

Mechaniku Polski za oceanem! Chcesz wiedzieć, co się dzieje w przemyśle rodzimym? Czytaj Mechanika, a dowiesz się z jakim zapętem zabieramy się do pracy.

„NARÓD“

codz. pismo polityczne, społeczne i gospodarcze.

Najbardziej rozpowszechniony dziennik demokratyczny.

Wychodzi dwa razy dziennie.

Posiada najlepsze informacje, posiada własnych korespondentów we wszystkich stolicach świata, wychodzi przy współudziale wszystkich sił literackich. Szeroko informuje czytelników o stanie gospodarczym kraju i zagranicy.

Daje co tydzień dodatki „Literatura i sztuka i nauka i kultura“ dociera do najdalszych zakątków świata.

Adres Redakcji i Administracji:

Warszawa, Szpitalna 1. II. p.

Telefon: 295-67.

„PRZEGLĄD GOSPODARCZY“

organ

**Centralnego Związku Polskiego Przemysłu,
Górnictwa, Handlu i Finansów**

wychodzi 1-go i 15-go każdego miesiąca

pod redakcją dr. Edwarda Rosego.

Największe w Polsce czasopismo ekonomiczne, zamieszcza **artykuły wybitnych specjalistów** we wszystkich aktualnych sprawach naszego życia gospodarczego.

Bogaty **dział informacyjny** o wszelkich dziedzinach polskiego przemysłu, górnictwa i handlu, oraz w sprawach finansowych.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje administracja: **Warszawa, Chmielna 2**, oraz wszystkie biura ogłoszeń i reklamy.

Pojedyncze egzemplarze w cenie **mk. 40**, nabywać można na wszystkich większych stacjach kolejowych i kioskach T-wa „RUCH“.

Administracja

„Przeglądu Gospodarczego“.

Najpoczytniejszem pismem w Polsce

jest dziś niewątpliwie

Rzeczpospolita

wychodząca równocześnie we wszystkich
wielkich miastach w Polsce a mianowicie:

**w Warszawie, Krakowie,
Lwowie, Poznaniu i Wilnie**

W ciągu niespełna roku swego istnienia zyskała
Rzeczpospolita niebywałą w Polsce ilość nakładu

około 160.000 egz. dziennie

a to dzięki swemu charakterowi jako jedyne
pismo ogólnopolskie, odtwarzające całokształt
życia kulturalnego narodu.

Nadzwyczaj starannie i obficie prowadzony
dział depeszowy, korespondencji własni we
wszystkich stolicach Europy, dobór znako-
mitych i wybitnych sił publicystycznych
i literackich zapewnia pismu treść ważką i
zbliża je pod względem powagi do pierwszo-
:: rzędnych wielkich pism zagranicznych ::

 **Bogaty dział inseratowy dowodzi
poczytności pisma w sferach handlowych**

F. K. Spółka Wydawnicza Warszawska

A. Sadzewicz, M. Niklewicz i Ska.,

Warszawa **Zgoda 5.**

wydaje pisma:

Gazeta Poranna

Dwa grosze

pismo codzienne, najbardziej rozpowszechnione i czytane
w całej Polsce.

Redaktor:
Antoni Sadzewicz.

Wydawca:
Mieczysław Niklewicz.

Tel. adm. 26-58.

Adres: Warszawa, Zgoda 5.

Tel. red. 275. II.

Wielki Dziennik Polityczny

Gazeta Warszawska

najstarszy dziennik polski założony w r. 1774
wychodzi po wojnie w rozszerzonych ramach

Organ Życia Narodowego, Niezależny, opiera-
jący swój byt jedynie na swej wziętości w sze-
rokich masach narodowych.

Redaktor:
Zygmunt Wasilewski.

Wydawca:
Mieczysław Niklewicz.

Adres red. i adm.: Warszawa, Zgoda 5.

Tel. red. 275. II.

Tel. adm. 26-58.

Przegląd Narodowy

Miesięcznik poświęcony zagadnieniom życia
narodowego, w zakresie politycznym, nauko-
wym, społecznym, literackim i artystycznym.

Założony w r. 1908.

Redaktor:
Bohdan Wasiutyński.

Wydawca:
Mieczysław Niklewicz.

Adres red. i adm.: Warszawa, Zgoda 5.

Tel. red. 275. II.

Tel. adm. 26-58.

„Tygodnik Ilustrowany“

jest najstarszem pismem ilustrowanym
w Polsce. Prowadzony w duchu wy-
bitnie narodowym. - - - -

„Tygodnik Ilustrowany“

odbija w artykułach i ilustracjach całe
życie kulturalne i polityczne Ojczyzny.

„Tygodnik Ilustrowany“

— wychodzi od roku 1859. —

Warunki prenumeraty

w II. kwartale b. r.

W Warszawie kwartalnie . . .	mk.	540,—
Na prowincji „ . . .		570,—
Zagranicą „ . . .		1080,—
Cena pojedynczego numeru . . .		50,—

Redakcja i administracja „Tygodnika Ilustrowanego“

WARSZAWA, ZGODA 12

Telefon 4-14 dawny.

Czy myślisz o przyszłości swej firmy?

Czy wiesz że pół Polski jest dla niej do pozyskania na przyszłość?

Kresy Wschodnie, to 50% naszego Państwa, życie na nich powstaje, uczą się dopiero nawiązywać stosunki z rdzenną Polską

Spiesz!

Zajmij miejsce, które już jutro zajmie kto inny.

Prasa na kresach:

1. „**Gazeta Wileńska**“ Rok 2-gi, największy nakład w Wilnie. Jedyne dziennik w Wileńszczyźnie idący szeroko na powiaty, za pomocą aparatu Straży Kresowej.
2. „**Ziemia Wileńska**“ tygodnik ludowy, 3-ci rok istnienia. Ogromny popyt. Kolportaż we wszystkich gminach Wileńszczyzny.
3. „**Echo Grodzieńskie**“ 47 rok istnienia. Jedyne dziennik w Grodzie. Dział urzędowy. Prenumerata przez gminy. Dział Druskiewicki obsługuje gości kuracyjnych.
4. „**Dziennik Białostocki**“ 3-ci rok istnienia. Jedyne dziennik polski w przemysłowym Białymstoku. Wraz z tym przemysłem miastem rozwija się ogromnie i jest potężną dźwignią reklamy i pośrednikiem w nawiązywaniu stosunków.
5. „**Dziennik Suwalski**“ 2-gi rok istnienia. Jedyne w Suwałkach
6. „**Polska Odrodzona**“ 2-gi rok istnienia. Największy i najtańszy tygodnik ludowy w Polsce. Idzie na Polskę, a na kresach jest wyjątkowo czytana w ziemi Suwalskiej, Wileńskiej, Brzeskiej, Grodzieńskiej i Podlaskiej.
7. „**Polak Kresowy**“ 3-ci rok istnienia. Jedyne tygodnik polski ludowy na Wołyniu.
8. „**Nasz Holoś**“ tygodnik ludowy ukraiński, związany z silnym ruchem kooperatystycznym Wołynia. 3-ci rok istnienia.
9. „**d'Est Polonais**“ dwutygodnik w języku francuskim, kolportowany na cały świat. Dział ekonomiczny. Łączność z łzbami handlowymi europejskimi, poświęcony sprawom wschodnim.
10. „**Wschód Polski**“ miesięcznik poświęcony zagadnieniom naszych kresów. 3-ci rok istnienia. Szerokie rozpowszechnienie w sferach administracyjnych, inteligencji i ziemianstwa na Kresach.
11. „**Baltica**“ dwutygodnik Handlowy wychodzi dwa razy miesięcznie w języku polskim, litewskim, łotewskim i niemieckim.

Generalne i wyłączne przedstawicielstwo pism powyższych posiada „Biuro Administracji Ogłoszeń Straży Kresowej”. Warszawa, Długa 60. Telefon miastowy 281-78, międzymiastowy 119-63. Pokoje Nr. 426-414.

Na każde żądanie w Warszawie i na prowincji wysyła się prospekty i deklaracje.

Ogłoszenia przysyłać wprost lub składać na terytorjum całej Rzeczypospolitej w każdym biurze ogłoszeń.

W Warszawie na życzenie wyrażone telefonem 119-63, lub 281-78 zgłosić się po odbiór ogłoszenia i dla informacji upoważniona osoba.

Ceny ogłoszeń każdorazowo według nagiłówek pism.

Biuro ogłoszeń rabat i komplety oprawy wspomnianej pracy.

Przemysł i Handel

tygodnik poświęcony sprawom Przemysłu i Handlu wychodzi co czwartek nakładem Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Redaktor: **Władysław Geysztor**, Elektoralna 2.
Telefonu numer 412-13.

Administracja: F. K. „Spółka Wydawnicza
Warszawska“ A. Sadzewicz, M. Niklewicz i Ska,
Warszawa, Zgoda 5, telefon 2658 i 88 dawny.

Prenumerata kwartalna 500 mk. zagranicą 600 mk.
Ogłoszenie na okładkach: I str., II str., IV str.
po 10.000 mk.; III str. 8.000 mk.; za tekstem 8.000 mk.

Ogłoszenia przyjmuje administracja i wszystkie biura ogłoszeniowe.

Tygodnik Wieluński

najpoczytniejsze w powiecie
wieluńskim, czytane przez
wszelkie stany jako
pismo czysto
informa-
cyjne

„SAMORZĄD“ i „NASZA GMINA“
Tygodniki Związku Sejmików Powiatowych R. P.
(wych. pod kier. Komitetu Redakcyjnego)
poświęcone zagadnieniom życia i działalności ciał
samorządowych, stoją na straży praw obywateli
do samorządu i zdążają do doskonalenia gospo-
darki lokalnej.

Prenumerata obu pism wynosi:

Rocznie - 1600 mk. Półrocznie 900 - mk. Kwartałnie
500 mk. w sprzedaży detalicznej numer połączony
obu pism - 40 mk.

Osobno za każde poszczególne pismo:

Rocznie - 800 mk. Półrocznie - 450 mk. Kwartałnie
250 mk. w sprzedaży detalicznej numer 20 mk.

Ogłoszenia za wiersz nonparelowy lub jego
miejsce na 1 stronie - 75 mk. na ostatniej - 50 mk.

Przedpłaty na oba pisma przyjmujemy bfu-
rze Związku Sejmików Powiatowych Warszawa,
Jasna 19, w godzinach biurowych, lub prosimy
wplacać bezpostr. do miejsc. Pocztovej Kasy Osz-
czedności na Nr. konta 1520 (administracji tygod-
nika „Samorządu“.

Na wzór wielkich miast zachodu wychodzi
w Warszawie co poniedziałek rano

„Gazeta Poniedziałkowa“

tygodnik o charakterze i treści
pisma codziennego.

Jedyne pismo w Warszawie wychodzące w
poniedz, rano, gdyż pisma codz. pojawiają
się w poniedziałki dopiero w godz. połudn.

Dla firm handlowych doskonałe źródło reklamy!!!

GŁOS WĄBRZESKI

wraz z „Orędownikiem“ powiatowym starostwa wąbrzeskiego na Pomorzu.

Gazeta nasza rozchodzi się w kilku tysiącach egzemplarzy po powiecie wąbrzeskim, mającym przeszło 65 000 mieszkańców oraz 3 miasta: Wąbrzeźno, Kowalewo i Golub, a także i po sąsiednich powiatach np. w brodnickim jest jedyną najwięcej w powiecie rozpowszechnioną gazetą.

Każde ogłoszenie powoduje uwagę czytelników i nie zostaje przeoczone,

:: jak to po części w gazetach z wielką ilością ogłoszeń się zdarza. ::

Wieraz petyt. 7-lam. kosztuje mk. 3.—. :: Prosimy zażądać numerów okazowych.

„Głos Wąbrzeski“ (B. Szczuka) Wąbrzeźno (Pomorze). :: Telefon: 80.

GAZETA KUJAWSKA

WŁOCŁAWEK

• • skrzynka pocztowa i telefon nr. 100 • •

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Ogłoszenia w Gazecie Kujawskiej

jako jedynym poczytnym dzienniku na Kujawach oraz Dobrzyńskim przynoszą wielkie korzyści ogłaszającym się na jego szpaltach.

ZAKŁADY GRAFICZNE

INTROLIGATORNIA

BRACIA PIOTROWSCY

WŁOCŁAWEK

Skrzynka pocztowa i telefon 100.

„Dwutygodnik Sportowy“

Jedyne w Polsce niezależne pismo
oddane wszelkim sportom.

Adres redakcji:

„Dwutygodnik Sportowy“
Poznań, Sniadeckich 19.

Adres Wydawnictwa:

„PAR“ Polska Agencja Reklamy
Poznań, ul. 27. Grudnia nr. 18.

Orędownik Urzędowy

pow. Wolsztyńskiego
Najlepszy informator dla całego powiatu z bogatą ludnością włościańską i kilku handlowo kwitnąciami miastami przy granicy niem. Czytany przez wszystkie sfery, dla tego mają ogłoszenia - - - wielki skutek. - - -

Od 1. lipca wychodzić będzie 3 razy w tygod.

L. Wróbel, Wolsztyn.

Biuro ogłoszeń
Teofil Pietraszek
Warszawa

ulica Marszałkowska 115.

Tow. Akc.

Zjednoczona Korporacja Bałtycka w Londynie

Filja Polska:

Warszawa, Aleje Ujazdowskie 39.

Telefon 71 — 15.

IMPORT

Towary kolonjalne:

ryż, kakao, pieprz, herbata, sago.

Garbniki.

Surowce:

wełna, bawełna, łój zwierzęcy, boraks, sałetra.

Pasy, sałata, obuwie, mydło zwyczajne.

EKSPORT

Drzewo:

sosnowe, jodłowe, świerkowe, osina, kłocedęb.
na forniery, - klepki dębowe, forniery dębowe.

Cement.

Chmiel ze zbioru 1920 r.

oraz wszelkie inne artykuły, które mają zbyt na
rynku angielskim i których wywóz jest dozwolony.

KOMUNIKACJA MORSKA

(co tydzień)

towarowa i pasażerska pomiędzy Londynem,
Gdańskiem, Libawą, Rygą, i Filje: Gdańsk.
Łódź, Libawa, Ryga, Helsingfors. Kowno.

18 MAJ 1937

Najpoczytniejszem pismem w zachodniej Polsce jest

KURJER POZNAŃSKI

który czyta codziennie

ponad

140 000

osób.

Najszybsze wiadomości telefoniczne względnie telegraficzne od własnych korespondentów w Warszawie, Bytomiu, Gdańsku, Paryżu, Brukseli, Londynie i Berlinie. Stali współpracownicy redakcyjni w wszystkich głównych miastach Polski i na prowincji.

W dziale politycznym artykuły wybitnych publicystów, polityków i parlamentarzystów oraz głosy z najpoważniejszych kół obywatelskich.

Bogaty feljeton, zasilony przez siły naukowe i literackie z Poznania i innych środowisk umysłowych polskich. Sprawy gospodarcze, krajowe i zagraniczne, w specjalnym dziale przy współpracy wytrawnych ekonomistów.

Narodowa myśl przewodnia.

Najobfitszy dział ogłoszeń

od drobnych inseratów wszelkiego rodzaju do wielkich reklam

najpoważniejszych przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych i finansowych

daje najpełniejszy
pogląd na rynek gospodarczy
całej Polski, zwłaszcza ziem zachodnich i Poznania.